

DEBRECENI //

FŐNYA

A debreceni református ifjúság művelődési lapja

Megjelenik havonta * VI. évfolyam 5. (52.) szám * 2006. május-június

Értékvadászat a médiában

A művészek általában fenntartással fogadják az újságírókat. Időnként magam is éreztem, hogy hiába minden felkészülés és tájékozottság, hiába az őszinte hangvétel: a távolság és az idegenség érzése megmarad.

Felfuvalkodott volna a művészvilág?

Nem feltétlenül. Mert nem biztos, hogy beképzelttség vagy szándékos arrogancia, amikor egy grafikus minden kérdésemre azt feleli: „Nem tudom, mit mondhatnék magának, nézze meg inkább a képeimet!” Nehéz ilyenkor megmagyarázni, hogy a festmények kitartó és állhatatos nézettségéből még nem lesz interjú.

Persze, nem igazán kellemes, amikor az emberre „rátámadnak” egy diktafonnal. Ezért aztán azzal is próbálkoztam, hogy kizárólag jegyzetfüzetet használok – de sokakat még az is feszélyez. Előfordult, hogy memoriter-artistaként végeztem életveszélyes mutatványt – fejben tárolva a kérdéseimre kapott válaszokat –, de mivel az anyag így túl személyes lett, az alanyom elzárkózott a megjelentetésétől. Végül rájöttem: mindez nem technikai kérdés, hanem az alkotások szellemiségével összefüggő probléma. Ugyanis „más nyelv is létezik, nemcsak a szavak”. Attól, hogy valaki alkot egy szép szobrot, még egyáltalán nem biztos, hogy szívesen beszélget is róla. Hiszen – ha alkotóként – a beszélgetéseket szeretné, akkor nem szobrot készítené, hanem könyvet írna.

Miért kellene egy képzőművésznek tökéletes közéleti embernek lennie? Miért kellene nyomdakész szövegeket nyilatkoznia? És különben is: minek végtelen fejtegetésekbe bocsátkozni olyasvalamiről, ami talán éppen azért született, hogy ne kelljen végtelen fejtegetésekbe bocsátkozni.

Picasso egyszer kifejtette erről a véleményét. A spanyol zseni se nagyon tudta hová tenni, miért akarják folyton megérteni a festészetet. – Miért nem próbálják megérteni inkább a madarak énekét? – tette fel ironikusan a kérdést.

Viszont hat évvel az ezredforduló után, az információs társadalom korában, amikor József Attilát plazmatévének népszerűsítik, amikor a média hagyományos formáit felváltja az új média, talán érdemes lenne újragondolni az egész művészvilágnak a saját helyzetét. Például azt, hogy tényleg a

médiával szembeni teljes bizalmatlanság a legjobb út? Biztos, hogy korrekt, ha firkásznak vagy riporterecskének nevezik az elhivatott zszurnalisztát, amikor a médiateltettség korában inkább örülni kéne egy odatartott mikrofonnak? Tényleg lázadás, ha ma valaki elefántcsonttorony olaj-vázszon illatától elbódulva rávágja a sajtóra az ajtaját?

Bármennyire tagadnánk is: a művészetek ma csak nagy fenntartásokkal létezhetnek-működhetnek médiakommunikáció nélkül – jelenleg úgy áll a helyzet, hogy „se ki, se be, mint az ajtófélf”. A rendezvényeket és kiállításokat ugyanis hirdetni kell, a sajtóban nem kerülhető meg a nyilatkozat, a globalizációt pedig a fene megeszi, a tehén megdöfi magas szinten publikált lokalizáció nélkül.

Persze itt aztán megoszlanak a vélemények, s kezdődnek a parttalan párbeszéd a művészet nagy, egyetemes mibenlétéről, értelméről! Akármi is az álláspont, a Tradíció – és René Guénon – szerint egykoron a művészetek mindegyikének beavatási értéke volt. Ezek csak a sivár materializmus következtében lettek profánok; a szellemi és lelki dekadencia okozta azt, hogy az alkotások kiüresedtek. Viszont, ha valaki ma kreatív, s műveivel bejárja a végtelent, megsejtven egy keveset abból, hogy mi az Élet, a Hit és a Szeretet, köteles ezt megosztani másokkal is. Dudás Gyula festőművészről tudom, hogy egy szép képpel, könyvvel, zenével akár gyógyítani is lehet. Ő mesélt nekem egy asszonyról, aki súlyos betegsége idején a művészetből merített erőt. Felelősség ez, mely alázatot követel. Petőfitől plagizálva: „Ne fogjon senki könnyelműen / A húrok pengetéséhez! / Nagy munkát vállal az magára, / Ki most kezébe lantot vesz...”

Azzal vádolnak, hogy túlmisztifikálom a dolgot? Azzal gyanúsítanak, hogy eszelős pátoz lett úrrá rajtam? Furcsamód azok teszik ezt, akik ledegradálják a művészetet valami együgyű, alaphangon pötyögő, esetleges kifejezőmóddá.

Mert aki látóvá lett, aki megsejtett valami nagyszerűt, tartozik annyival, hogy ezt közölje velünk, értékvadászokkal. A művészvilág pedig a(z új) médiának tartozik azzal, hogy a tömegkommunikációs eszközöket megtanulja használni és alkalmazni – a Jó Úgy érdekében.

Andriska János

Senki a te ifjúságodat meg ne vesse, hanem légy példa a hívőknek a beszédben, a magaviseletben, a szeretetben, a lélekből, a hitben, a tisztaságban.

(1 Tim 4,12)

3. oldal

Költőként kezdte, pedig nem akart költő lenni... (Interjú Kukorelly Endrével)

Sokan szeretik, de van, aki nem is ismeri; és van, aki bár ismeri, mégsem érti, miért szeretik olyan sokan. Talán mert gyermeki-een egyszerű és zseniálisan kreatív – de mindenképpen összetevethetetlenül: Kukorelly. Azt mondom, Kukorellyt olvasni kell, mert jó. Aki Kukorellyt olvas, óhatatlanul vagy készakarva úgy fog gondolkodni, mint ő – egy nagy gyerek; s rájön, hogy ez igazán barátságos és otthonos gondolkodásmód, mert ő is (volt) gyerek. Vagyis úgy fog gondolkodni, mint gyerekkorában.

6-7. oldal

Főiskolánk új diplomásai

Mellékletünk a Kölcsey Ferenc Református Tanítóképző Főiskola idén végzett – nappali, esti és levelező tagozatos – hallgatói közül azoknak a teljes névsorát tartalmazza, akik a június 17-én a Nagytemplomban rendezendő, 10 órakor kezdődő diplomaosztó tanácsülésen veszik át oklevelüket. A számos fényképpel illusztrált összeállításban a végzetek tanárainak teljes névsora is olvasható.

10. oldal

Szivárványharcosok a zöldebb jövőért

A kanadai Cree indián törzs a Greenpeace-ben látta beteljesedni ősi jóslatát: „Eljön a nap, mikor már az összes folyót beszennyeztük, az összes vadat lelőttük, s akkor jönni fog egy kis csapat ember, akik különböző színűek, különböző nyelveken beszélnek. Ők lesznek a szivárványharcosok, akik megmentik a világot.”

Havi aforizmánk

„A művészet a teljes ember megnyilatkozása, az érző és gondolkozó igaz emberé.”

Szabó Lőrinc: A költészet dicsérete

Angyal Ádám felvétele

RÖVIDEN

MODEM-VEZETŐT VÁLASZTOTT a debreceni képviselő-testület. A Modern Debreceni Művészeti Kht. elnevezésű új intézmény – amely a modern művészeti alkotásoknak add majd helyet – élére Gulyás Gábor került. Mint ismeretes, Gulyás Gábor vezette a „Debrecen 2010” – Európa kulturális fővárosa pályázatot. Munkáját művészeti vezető segíti majd – személyét a későbbiekben választják meg.

JÓ TANULÓ – JÓ TANÍTÓ kitüntetést kapott a Kölcsey-főiskola hallgatója, Farkas Viktória, aki az Apáczai Országos Anyanyelvi Tanítási Versenyen első helyezést és különdíjat nyert. A Kiváló Hallgató címet – a Házi Testnevelési Tanítási versenyen első helyezést elért – Kiss Renáta kapta; ugyanebben az elismerésben részesült Horváth Edit, tanító-kántor szakos hallgató, mintaszerező pedagógusjelölt, illetve Tóth Tímea is.

A MOZGÓKÉP TITKAINAK TUDÓI – Győztes lett a Dóczy Gedeon Református Gimnázium csapata „A mozgókép titkai” elnevezésű első, országos, általános iskolai tanulmányi versenyen. A döntőt május 19. és 21. között rendezték meg Pápán, mozgóképkultúra és médiaismeret témakörökben. A csapat tagjai: Kovács Gyöngy, Nagy Sándor és Szűcs Viktor 8. osztályos tanulók voltak. Felkészítő tanáruk: Kóti Katalin.

SZABÁLYTALAN PARKOLÁS miatt a Kölcsey-főiskola rektora, dr. Csorba Péter körlevéllel hívta fel az oktatók és hallgatók figyelmét a KRESZ-szabályok betartására. Az intézmény vezetője azon a – mára általánossá vált – gyakorlaton kíván változtatni, hogy többen is rendszeresen a főiskola bejárata előtti szakaszon parkolnak. Az ügyel kapcsolatban a főiskola ellátási csoportjának vezetője, Szabó Béla Győző szerkesztőségünkbe figyelemfelhívó írást jutatót el, melyben az érintetteket a KRESZ 40.S-ára, illetve a 26/2005-ös BM-rendelet Országos Tűzvédelmi Szabályzatára is emlékezteti.

A NEMZETKÖZI MESTERKURZUS nyolcadik alkalommal nyitja meg kapuit Debrecenben. A július 19. és 23. között rendezett zenei kurzusokon gyermekek, fiatalok, családok megismerhetik egymás kultúráját; a hangversenyeken az ifjú tehetségek nyilvánosság előtti bemutatkozására is lehetőség lesz. A továbbképzések tanárai: Nádor György és Jurecz Beatrix Edit zongoraművészek, Jurecz Miklósné Nyakas Sára Ilona hárfa- és zongoratanár, Kerek Gábor furulya- és faragottművész-tanár, valamint Varga József grafikusművész – hiszen a zenei tanfolyamokkal egyidőben, a hagyományokhoz hűen, rajz és festőművészeti kurzust is szerveznek.

„Reménységünk irányt mutat.” Így hangzik az V. Magyar Református Világtalálkozó jelmondata. A találkozó Bocskai szülővárosában, Kolozsváron kezdődik augusztus 12-én, majd augusztus 19. és 22. között a cívisvárosban zárul.

„Szélárnyékban – kerékpártúra fiataloknak Debrecenbe”: augusztus 19. előtt néhány nappal Beregszászról, Kassáról, Kolozsvárról, Sarkadról és Szegedről biciklitúra indul a cívisvárosba. Az út során az általuk érintett és környékbeli települések fiataljai csatlakoznak hozzájuk, az egyes célállomásokon a napot közös programmal – áhitattal, koncertekkel, táncházzal – zárják. A régióból így összegyűlt fiatalokat a helyi gyülekezet látja vendégül.

A virágkarneváli felvonulásra – a találkozó alkalmából – az Egyházkerület „kocsit készített”, melyet a biciklitúrán részt vevő fiatalok kísérnek a 20-i, egész napos rendezvényen.

Az Ifjúsági Fesztivál Nap augusztus 21., hétfő. A több száz kerékpáros fiatal a Petőfi tértől indulva bekerekedik a Nagytemplom elé. Ekkor adják át az két zászlót, amelyeket a fiatalok hoznak magukkal. Ez jelképezi a református fiatalok közötti összetartozást, mely egyben a Szélárnyékban-kerékpártúra szimbóluma is. A megnyitó ünnepség után a magukkal hozott földbe fát ültetnek a Világtalálkozó emlékére.

Lesz lehetőségek piaca: református egyházunkhoz kötődő szervezetek, missziók, intézmények és kiadók bemutatkozása; a nagytemplomi Kálvin Toronygalériában fotókiállítás az Ifjúsági Iroda által kiírt fotópályázat alkotásaiból. A Nagytemplom háta mögötti kertben a Tündérkert Művészeti Gyermekfoglalkoztató Csoport arcfestéssel, gyöngyfűzéssel, fűszerkép-készítéssel, batikolással,

Nagy Ágnes Katalin felvétele

dob-készítéssel várja az érdeklődőket. A Déri téren az Imakertben a Miatyánkhöz kapcsolódó interaktív kiállítás az elcsendesülés helyszíne. A Láthatatlan Színházban bárki lehet főszereplő...

Nagyszínpadi koncertek: Orosz Andrea és a Debreceni Gospel Band; Parno Graszt-lemzebemutató koncert, Kerek zenekar, Moldvai táncházzal. Kiszínpadi koncertek: az After Pub teraszán játszik a KálvinTÉR Zenekar, és instrumentális dzsesszt a Step Time Band. A fesztivál műsorvezetője: Dusicza Ferenc református lelkész.

A világtalálkozó záró rendezvényén az istentisztelet utáni előadások a Nagyszínpadon: Kántus, Csík zenekar és az Utazás című rockopera. Délután az After Pub teraszán a Dasha és a Fritz Jazz és a Swingers zenekar koncertjét kísérhetik figyelemmel – az együttesek a harmincas-negyvenes évek amerikai swingjével varázsolnak el bennünket, valamint a Chicago blues játszó Dr. Valter Blues Társasága koncertjét élvezhetik a minőségi zene iránt rajongók.

Rektorok találkoztak

Egymás szakmai támogatására tett ígéretet a debreceni Kölcsey-főiskola és a komáromi Selye János Egyetem rektora. Dr. Csorba Péter és dr. Albert Sándor aláírásukkal szentesítették a már három éve tervezett megállapodást.

Dr. Csorba Péter lapunknak elmondta: a Kölcsey-főiskola – küldetésnyilatkozatában foglaltak szerint – közös felelősséget vállal a határon túli, elsősorban pedagógusképzéssel foglalkozó intézményekkel, s lehetőségeikhez mérten igyekeznek segíteni őket. A Selye János Egyetem az országban egyedülálló a határon túli intézmények körében, hiszen a szóban forgó államilag támogatott intézmény hallgatóinak nem kell olyan magas összegeket fizetniük, mint az erdélyi, állami normatívá-

ban nem részesülő oktatási intézményekben. Dr. Albert Sándor, az egyetem rektora, a kölcsönös támogatás és esetleges hallgató-, illetve oktatócserre ügyében látogatott Debrecenbe. Mindkét vezető biztosította a másikat támogatásáról, s ígéretet tettek arra, hogy hallgatóik kölcsönös foglalkoztatása esetén pedagógiai, teológiai és gazdasági téren nyújtanak megfelelő gyakorlati terepet. A felek megállapodtak abban is, hogy az együttműködés közös kiadványok megjelentetéséről is szól, melyben mindkét intézmény oktatói publikálhatnak. Az együttműködési megállapodástól azt remélik, a szakmai és oktatási lehetőségek kibővülése mellett hatékonyabban pályázhatnak az európai uniós támogatásokra.

MÉDIATÁBOR

Szakmai megmértetés és műhelymunka – egy héten át. A Kölcsey-főiskola HÖK először szervez olyan kulturális rendezvényt, amelyen a kommunikáció szakos hallgatók és a HÖK-ök hálózatépítéssel foglalkozó tagjai a média jeles képviselőivel találkozhatnak Mezőtúron, augusztus 23. és 28. között, az „arTÚR” Fesztivál idején. A résztvevők megismerkedhetnek a televíziós műsorvezetéssel, a rádiós magazin-készítéssel, a PR-marketingmunkával, az újságírói etikával és a multimédia új kihívásaival. A tervezett előadók, vendégek: Vitray Tamás, Vágó István, Vértessy Sándor, Bárdos András, Csontos János, PRÜSZ-tagok, Kerek Sándor, Tóth Károly, Kátai Balázs, Palotás Petra, Rádió1 műsorvezetői, Réz András, Kovács András, Szűk Balázs, HÖK-vezetők. A program része egy média verseny is, amelyen szakmai zsűri értékeli a pályaműveket.

Jelentkezni a Kölcsey-főiskola HÖK-irodájában lehet, valamint e-mailben is, a trambulin2006@kolcseyhok.hu, illetve a kolcseyhok@citromail.hu címen. Jelentkezési lapok és részletes információk a www.trambulin.kolcseyhok.hu weblapon.

Új „Reflap”-oldal

Ifjúsági oldallal egészül ki a Reformátusok Lapja, várhatóan június közepétől. A nyolcadik oldalra tervezett cikkek célja, hogy egy informatív, színes és írásra ösztönző sajtófelület legyen a hitük iránt elkötelezett fiatalok számára.

A megújulással az újság olvasótáborának kiszélesítése a cél. A szerkesztők bíznak abban, hogy ezen a fórumon keresztül némi segítséget nyújthatnak majd az ifjúsági vezetőknek a missziói munkában már bevált ötletekkel. Bevonásukra jó lehetőséget biztosít tematikus pályázatok folyamatos kiírása.

A szerkesztőség alapvetően a rovatvezetőkből, a gyakornokból és az ifjúsági iroda képviselőjéből áll, de a jövőben törekednek arra, hogy virtuális kapcsolatban állja-

nak további tanácsadókkal, segítőkkel.

Felmerült az internetes feltöltés, szerkesztés lehetősége, az ún. „automatikus tördelés” is. Az előzetesen elkészített oldal-sémák szavatolnák, hogy az oldal szerkezete stabil és kiszámítható legyen hétről hétre. Bár ez a lehetőség még csak terv, a „Reflap” megújulása az elkövetkező hetekben fel fog gyorsulni, amely a szerkesztés radikális megújulását is magával hozhatja.

Úgy tűnik, a jövőre nézve az ifjúsági ügyek kommunikációjában is meghatározó lesz: a nyomtatott sajtóban az on-line hírek közül a legolvasottabbak jelennének meg. Az ifjúsági élet területén ezt a tervezett református ifjúsági portál teheti majd lehetővé, de addig az ifjúsági iroda honlapja adna otthont a kimaradt cikkeknek.

„Felvesszük újra...?” – A Kölcsey-főiskolán a vizsgaidőszak június 23-ig tart. A végzősök számára „az utolsó felvonás”, vagyis a záróvizsga 12-14-én lesz. Akik sikeresen teljesítették tanulmányi kötelezettségeiket, diplomájukat – ünnepélyes szertartás kíséretében – június 17-én vehetik át a Nagytemplomban.

Debreceni Főnix

A debreceni református ifjúság művelődési lapja * Megjelenik havonta * Kiadja a Református Ifjúsági Média Alapítvány és a Kölcsey Ferenc Református Tanítóképző Főiskola * Felelős kiadó: Dr. Csorba Péter, a KFRTKF rektora

Szerkesztőség: KFRTKF, 4026 Debrecen, Péterfia út 1-7., 221-es terem. Tel.: (52) 518-500/18601 * E-mail: fonixlap@freemail.hu

Felelős szerkesztő: Arany Lajos * Tervezőszerkesztő: Szekeres Tibor * Hallgatói szerkesztők: Andriska János főszerkesztő, Bögre Zoltán művészeti szerkesztő, Szőke Máttyás tördelőszerkesztő, Angyal Ádám képszerkesztő. **Kéziratokat lemezen várunk. Szövegeket és képeket nem őrzünk meg, nem küldünk vissza.**

* Készült a Litográfia Nyomdában, Debrecenben – felelős vezető: Vécsei Tibor * HU ISSN 1787-7652

Költőként kezdte, pedig nem akart költő lenni...

Egyszerű és kreatív: Kukorelly Endre

Sokan szeretik, de van, aki nem is ismeri; és van, aki bár ismeri, mégsem érti, miért szeretik olyan sokan. Talán mert gyermekien egyszerű és zseniálisan kreatív – de mindenképpen összetéveszthetetlenül: Kukorelly.

Azt mondom, Kukorellyt olvasni kell, mert jó. Aki Kukorellyt olvas, óhatatlanul vagy készakarva úgy fog gondolkodni, mint ő – egy nagy gyerek; s rájön, hogy ez igazán barátságos és otthonos gondolkodásmód, mert ő is (volt) gyerek. Vagyis úgy fog gondolkodni, mint gyerekkorában.

A többek között József Attila- és Márai Sándor-díjas Kukorelly Endre szerint nem feltétlenül olvasni kell, hanem feltétlenül írni. Verset, kreatív e-maileket, vagy naplót. Ez utóbbit kifejezetten ajánlja, hiszen „a napló kinyitja múltadból azt a fájlt, amelyhez máshogy nem férnél hozzá”. Felidézi az események ízét, környezetét, sajátos hangulatát, és ráeszmélünk arra is, hogy az agyunk félelmetes pontossággal raktároz el mindent. Napló nélkül ebből kimaradunk. Persze ha valaki írni akar, előbb olvasson. Főleg a kortársak műveit.

„Aki könyvet ír, vissza tud fordulni a gyermeki kreativitásához, mert az nem veszett el senkiből, csak kinőjük, illetve benőjük, és mint a hagyma rétegei, úgy rakódtott rá az élet” – mondja. Azt meg, hogy „Kukorelly Endre leszóltja az irodalmat a magas lóról”, Fodor Péter állítja, aki szintén megpróbált az ő stílusban gondolkodni, nyitóbeszédet írni és felolvasni. Valamennyire sikerült is neki – annyira, mint Farkas Zsoltnak, vagy másoknak, aki nem Kukorelly Endrék, de szeretik, és rájuk is hat az ő stílusa. Először úgy gondoltam, én is megpróbálom, aztán rájöttem, hogy ez a divat: „mindenki megpróbálja”. Arra is rá kellett jönnöm, hogy lehetetlen, nem írhatok az ő stílusában, csak saját magamból meríthetek. És ez nem olyan könnyű; pont az egyszerűsége miatt.

Kukorelly Endre költőként kezdte, bár nem akart költő lenni. Nem a stílus érdekelte, hanem hogy a szövege (meg)felel-e annak, amilyen ő maga. Első prózakötete, *A Memória-part* 1990-ben látott napvilágot. Ír esszét és prózát, esszéregényt és regényt; drámáját a Katona József Színház játssza. Tanít kreatív írást a Képzőművészeti

Egyetemen. Focizik, ez szinte egyik „tulajdonsága”. Olyan, amelyről olvashat az ember bárhol. De

Szalai István felvétele

azt, hogyan viselkedik az ember, az író előben, azt meg kell tapasztalni – s megtapasztalhatjuk egy irodalmi esten: hogy például miként válaszol a neki feltett kérdésekre. Hát nem mindig válaszol rájuk! Elkezd, aztán „elfelejti” a kérdést – beszél másról. (Persze, ez is retorikai fogás.) Bár jók a kérdések, és szépen fel vannak építve a válaszok, mint ha nem is improvizálna. Nagyon eredeti és nyitott beszélgetőtárs, minden szavában és mozdulatában

irigylésre méltóan az. Mint mondja: azért nyitott, mert „nem nőtt be a feje lágya”...

„Az ízlés: minden” – mondja. Az ízlés te vagy, ha érzékileg próbálsz megfejteni a dolgokat, nem kizárólag intellektuálisan. A nagy kérdéseket már mind érintette a művészettörténet; az a kérdés, te hogyan nyúlsz hozzájuk. Minden helyzetben tudod, hogy mi fog történni veled, mert olvastad, hogy ilyenkor ez van, még azt is tudod, hogyan értelmezd. Ezért elfelejtünk az értékeinkkel saját magunkhoz szólni.

Jó volna, ha olyanok lehetnének, mint az állatvilág teremtményei, akik bár nem beszélnek, mégis értik egymást, és ösztönösen cselekszenek. Mint például az antilop, akire ha rátámad az oroszlán, nem tudja, hogy meg akarja őt ölni, egyszerűen csak érzi.

Ő is egy életéről ír egy négy centi vastagságú könyvet: a kommunizmusról. Nem arról, hogy mi történt akkor, hanem arról, hogyan élte meg. Ez a könyv a Rom. A Szovjetunió története. És nem igaz, hogy „ne olvassunk könyvet”, hiszen később elmondta, hogyan értette ezt. Olvassunk, de „ne faljuk

a könyveket; csak azért olvassunk könyvet, hogy megértsük, mások miért írnak könyvet”.

Azt mondja, nem tudja, hogyan kell írni, ám ha nem is „tudja”, mégis teszi. Ha tudja, „akkor hasra esik”. Nem „eleve tud, és azt leírja”, hanem nem tud semmit; ahogy ő mondta: „üres járatra állítja az agyát, és az írástól lesz okosabb”. Írás közben pedig rájön: amit csinál, az jó, mert a szövegben hallja a saját hangját – ez bizonyítja: tudja, hogyan kell írni, mert nem a *mit* a lényeg, hanem a *hogyan*.

Borsózik a hátunk, ha egy alkotó kitarja a lelkét, és megérint bennünket – ezért érdemes olvasni. Ottlikot ajánlja férfiaknak és nőknek, mert Ottlikot olvasva könnyebben megérthetjük a férfielket, a férfiak társadalmát. A férfiakét, akiknek muszáj megvívniuk egymással... A foci is erre való, Kukorelly minden szombaton játszik, és ez ha kimarad, az rosszul érinti.

...hát ilyesmikről esett szó a Belvárosi Közösségi Házban. Kukorelly felolvasott: verseiből és Tündérvölgy című regényéből – utóbbiból egy „csajozós részt”, közben egy lány fuvolázott. Jó volt. Zsigeri.

Kovács Fruzsina

Andalgás a kortárs képzőművészetben

Debreceni galériák – körkép I.

Erőteljes ütődésekkel, monoton hangon kopogott az ablakpárkány rozsdás bádoglemeze. Már két teljes napja tartott a szomorú, csapadékos idő, amelytől az ember akaratán kívül is letargiába kerül. Ilyenkor a legtöbben igyekeznek fedél alá húzódní, bezárkózni az otthonukba, vagy éppen a munkájukba merülnek. Nekem egyikhez sem volt kedvem. Eszembe jutott egy hasznos elfoglaltság, melyet már hónapok óta halogatok – holmi jelentéktelen kifogások miatt –, mégpedig, hogy körbejárjam a debreceni galériákat, és megcsodáljam a kortárs képzőművészek munkáit. Az elhatározásom most erős volt, és az időjárás sem tudott az ötlet megvalósításától eltántorítani...

Első állomás: a Medgyessy Terem

Enyhén nedves ruhában és cipőben léptem át a bejárati küszöböt. A látvány érdekes volt: körös-körül szelbnel szelbnek festmények lógtak a falon. Alul a kis polcok zsúfolásig voltak rakva mindenféle kerámiá-

Nagy Ágnes Katalin felvétele

val (amelyek közül némelyiket hajmeresztően giccsesnek véltem).

A festményeket alaposan szemügyre vettem. Különösen tetszetek Hadházy Molnár Attila munkái, melyeknek valószínűleg témái vonzottak jobban, hiszen szinte mind francia és olasz vízpartot, vagy egy ott zajló esemény pillanatát ábrázolja. Ilyen például a Dél-francia strand, a Velencei alkony vagy a Velencei gondolás.

Úgy gondoltam, az alkotók nagy része helybeli, de legalábbis fűzi őket valami a cívisvárosához, ám amikor érdeklődtem a fiatal eladónőtől, kissé csalódnom kellett, mivel nagy részük dunántúli vagy fővárosi. Természetesen van azért néhány helybeli is: Uzonyi Ferenc és Hornyik Zoltán, akik leginkább jellegzetes debreceni témákat dolgoznak fel (Nagytemplom, Békástó, stb.). Érdekes, hogy a Békástó sokkal szebbnek, eredetibbnek tűnt így, mint a valóságban – valószínűleg azért, mert a képen vázolt

víztükrön nem úszkáltak műanyag palackok és egyéb hulladékok, nem volt minden összefirkálva és megrongálva.

A természetképek mellett, helyet kaptak szép csendéletek, portrék és női aktképek is - a helyhez képest nagy mennyiségben.

Két galéria a Batthány utcában...

...melyből sajnos az egyik – a Kortárs Galéria – egy időre átalakítás miatt zárva tart. A Mű-terem Galéria viszont nyitott kapukkal várta az érdeklődőket.

Torok Sándor festőművész Rajzok, grafikák 1965-2005 című kiállítása látható éppen. A művek mindegyike non-figuratív. Szinte mindenben megtalálható viszont egy szimbólum, amelyre más grafikai elemek, mértani formák épülnek, melyek elhelyezésüknek játékoságával adnak érdekes formákat.

Előbbiek kívül látható még négy konstruktivista ábrázolásmódban komponált rajz is (KIBORG 01-KIBORG 04 névvel aláírva), amelyek sok-sok körzövel húzott ívből állnak és így adnak egy térben is jól kirajzolódó formát.

Elméleti Tömb

A magányos, de vonzó galériából továbbálltam, a zöldülő Nagy-

erdő felé. Szinte bőrig ázva estem be a DOTE Elméleti Tömbjének ajtaján. Itt Soproni Horváth József (1891-1961) Munkácsy-díjas festőművész akvarell-kiállítása – emléktárlata – tárult elém. A huszadik század elejétől közepéig tevékenykedő művész legszebb munkáit válogatták össze, melyek túlnyomó része vízfestéssel készült, de látható egy-egy darabnak a szénrajzvázolata is.

A művész műfajteremtő mestere lett választott festési módszerének, az akvarellnek: a vízfestést az olajfestéssel egyenrangúvá emelte. Munkái – témaválasztásban is – rendkívül sokszínűek: a női aktok ugyanúgy megtalálhatók, mint a gyermekportrék, csendéletek vagy éppen az élet múlásának, az ember öregedésének, végkifáradásának mozzanatai.

Mielőtt hazaindultam volna, belepillantottam a vendégkönyvbe, melyet csak egy bejegyzés tarkított, és az sem magyar nyelven. Talán ez jelent valamit...

Kovács Barnabás

DARÁZS

Pisztáciás sütőzsír

Régebben nagyokat kacagtam az idősebb generáció történeteiben, amikor is a bécsi bevásárlásokat ecsetelték – még a „módszerváltás” előtti időkből. Nem egy történet főhőse ette a pistáciát héjastul, és félt megvenni az örölt-vákuumcsomagolt kávét, mert nem tudta mi az. Jókat mosolyogtam rajtuk.

Most már nem teszem.

Hogy miért?

Az maradjon a holland sütőzsír és az én titkom.

TPL

TPL felvétele

KOMMENTÁR

Diplomát tessék!

Az elmúlt napok közéleti hadszínterén felvetődött egy régóta vitatott téma, a tandíj – vagy ahogy mostanság nevezik, utólagos képzési hozzájárulás – kérdése. A legnagyobb példányszámban fogyó hazai politikai napilap értesülése szerint az Oktatási Minisztérium megfontolandónak tartja a tandíj bevezetését a felsőoktatásban. Am érdekes, hogy a hírközegek részére ennek ellentmondó információkat is kiadtak. A fonák helyzetet az adja, hogy a liberális Magyar Bálint – immár egykori – oktatási miniszter, illetve a szocialista Stark Antal, a tárca helyettes államtitkára egyaránt lehetségesnek tartotta a tandíj bevezetését.

Miről szól a terv? Az államilag finanszírozott helyekre felvett diáknak a korábbi gyakorlattól eltérően fizetnie kell diplomájáért, bár csupán az egyetem elvégzése után, ám sokéves részletben. Egy alapképzés átlagosan másfél millió, a masterképzés kétfélmillió, a doktori fokozat megszerzése összesen hárommillió forintba kerülne, de az orvosi vagy a jogi egyetem akár öt-nyolcmillió forintba. Aki költségtérítéses képzésre jelentkezik, annak e költség minimum egymillióval tovább emelkedik, amit viszont még tanulmányai alatt kell kifizetnie. Következhetünk: aki diplomája révén többet kereshet a későbbiekben, az többet is fizet államilag finanszírozott diplomájáért – dacára, hogy többet is adózik majd magasabb jövedelme után! Így erősen csökkenhet a tanulási hajlandóság. Amennyiben pedig diákhitel és lakás- vagy autórésztétel is törlesztene...

Mi bonyolítja tovább a helyzetet? A volt-hallgató akkor kezdené törlesztetni számláját, ha munkába áll, és évi bérének bruttó összege meghaladja a minimálbér negyvenszeresét. Ennek arányában havi keresetének 3-6 százalékával törlesztene. Nincs ebben semmi új, az an-

golszász rendszerben ez már régóta működik. Am ott ez csak 25 évre vonatkozik, tehát aki addig sem tud felmutatni ekkora jövedelmet, kivesszik a rendszerből, illetve, aki csak a 23. évben tud belépni a rendszerbe, az mindössze két évet fizet. Több problémát vet föl mindez. Egyrészt nem érdemes összehasonlítani az angolszász kereseteket a hazaiakkal, az ottani törlesztést lényegesen könnyebb kivitelezni. Másrészt: ki fogja itthon akkorára emelni a béreket, hogy a diplomások fizethessék hátralékaikat? Csak egy adalék: hazánk gazdasági helyzetében a diplomások többsége nem kap képzettségének megfelelő állást, s annak megfelelő bérezést sem. A hazai kondíciók szolgálnak azért némi pozitívummal is: amennyiben kevesebbet keresne a diplomás, nem kell fizetnie, az összeget kamatok nem terhelik. A tartozás továbbá nem adósságként jelenik meg a végzett diák számláján, tehát nem akadályozza a hitelfelvételt. Még szerencse!

Mindezek mellett már-már neveltséges körülmény: ami a Bolognai-rendszerre való átállás célja volt, nem valósult meg. El kívánták érni, hogy egy egységes európai felsőoktatási térség jöjjön létre, melynek – egyebek mellett – a könnyen összehasonlítható végzettségek rendszere, az egységes kreditrendszer, valamint a mobilitás támogatása volt a lényege. Csakhogy itthon kizárólag a Szegedi Tudományegyetemen szerezhető úgynevezett eurobachlor diploma – az is csak kémiából. Ennek lényege, hogy a SZTE-n szerzett BSc (Bachelor-) fokozat egyenértékű az EU más tagállamaiban kapott diplomával, azt felülvizsgálat nélkül el kell fogadni.

Akkor kérdelem én: milyen értékű diplomáért kell majd fizetnünk milliókat?

Szöke Mátyás

ÁHITAT

Egység a Krisztusban

„A kik Krisztusban keresztek meg, Krisztust öltöttek magatokra. Krisztusban tehát nincs zsidó, sem görög, nincs szolga, sem szabad, nincs férfi, sem nő, mert ti mindnyájan egyek vagytok a Krisztus Jézusban.” Gal 3, 27–28

Sokszor szembesülünk a kérdéssel: kik vagyunk valójában? A válaszukat sok minden befolyásolja, például az is, hogy ki kérdezi. A különböző szerepek miatt könnyen összegabalyodhatunk. Egy ember lehet egyszerre édesapa, alkalmazott, férj, lehet magyar, keresztyén. Minden ember szemében más: a főnöke alkalmazottat lát benne, a felesége férjet, a gyermekei apát, a barátai barátot, a boltvezető vásárlót, a banki ügyintéző ügyfelet, az orvosa beteget.

Ezeket a szerepeket elfogad-

tuk, és nem keverjük össze. Mindenkitől azt a viselkedést várjuk el, amelyik szerepében kapcsolatban vagyunk vele. Ez a megszokott rend felborulhat, ha más szintéren is kapcsolatba kerülünk egy emberrel. Például a közértben dolgozó eladóval minden pénteken egy körbe járunk sakkozni. Ezek után ő már nem a bolti eladó, hanem akivel együtt sakkozunk. De van ennél sokkal nagyobb összekötő erő, mely két ember közötti különbségeket eltörli, s azok a gátak, amelyek kettőjük között álltak, eltöröltnetnek. Ehhez viszont nem elég egy közös hobbi, ehhez Jézus Krisztus kell.

Fájó dolog, ha keresztyén emberek között megmarad a távolságtartás. Rengeteg oka lehet, mert például a másik ember a főnököm, ezért nem beszélhetek vele nyíltan, mert a betegem, és függ tőlem, mert a gyerekeket

tanítja stb. Ezekben az esetekben valami elromlott.

Az emberek évszázadok alatt építették ki saját hierarchia-rendszereket, melyeket Jézus átlépett, és elsöpört. Sokan nem tudtak ezzel mit kezdeni, és sajnos, azóta is építgetik a törvényeiket a keresztyénség nevében. Mások felismerték azt az isteni szeretetet, melyet Krisztus hozott közénk, és elfogadták az általa kínált szabadságot. Mindez megszüntette a feszengő különbségeket, amelyek falakként tornyosultak közöttünk, s az embert a saját magányába taszította.

Ravasz László fordítása sokkal erőteljesebb, indulatossabb, hiszen Pál apostol olyan embereknek ír, akik elpártoltak az általa hirdetett evangéliumtól. Talán ebben a világban is ennek megfelelő levelet kapnánk tőle.

Kósa Zsuzsanna

JEGYZET

„Elhiszed, hogy van szerelem első látásra?...”

Napjainkban számtalan házasság megy tönkre – talán amiatt, hogy az emberek nem tudják igazán megismerni a társukat. Közhelynek hangzik, mégis igaz: az a jó, ha a felek kiégyesítik egymást, a komolyság és a humor, de ami valóban összeköti a párokat, az a szeretet és a ragaszkodás. A vitáktól nem szabad megijedni. Goethe szerint: „A házasságban néha veszekedni kell, ha egymásról még akarunk tudni valamit!” Mind a nők, mind a férfiak másképpen gondolkodnak az ideális házastársról.

A tökéletes feleség szavai: frapáns ötlet, drágám, hogy az asztalon tárolod a zoknidat, így nem felejtetem el kimosni; milyen figyelmes tőled, hogy nem emlékeztetsz a koromra, bezzeg a bunkó kollégáim egy rakás virágot adtak szülinapomra! Szívem, már megint színjőzan vagy? Hányszor mondjam, hogy aranyosabb vagy spiccesen!

Miért jó nőnek lenni? A férfiak szerint: ingyen mozi, vacsora, italok! Egy nő minden csatát megnyerhet sírással, és senki sem firtorodik el, ha leveszi a cipőjét, ráadásul vannak olyan időszakok, amikor a csokoládé minden problémát megold! És hogyan kell meghódítani egy nőt? Szeresd, figyelj rá, védelmezd, légy a támasza. És hogyan kell elragadtatni egy férfit? Jelenj meg pucéran, és vigyél neki kaját...

Komolyra fordítva a szót, a fent leírtak görbe tükröt tartanak a házasság intézménye elé. A régmúltban a házastárs kiválasztásában a gazdasági érdekek álltak első helyen, és gyakorlatilag nem számított, hogy a felek vonzódnak-e egymáshoz. Mára a párkapcsolatok elvesztették gazdasági minőségüket, különvált az otthon és a munkahely, így már az érzelmek alkotják egy kapcsolat alapját. Egri Cecília pszichológus szerint a házasság arról szól, hogy ki kell alakítani a békés

egymás mellett éleket, ahol párok már nem egymás mellett léteznek, hanem két társ érintkezik valóságos mindennapi ügyekben. – Rengeteg buktató lehet kortól függetlenül – állítja. – Ilyen például a csábítás, a féltékenység, az elhidegülés és a függetlenség utáni vágy, de végül mindenki a stabilitásra törekszik.

Talán az a baj, hogy sokaknak azért van szükségük társra, mert megerősítésre vágyanak. Ezek az emberek önértékelési hiánnyal küzdenek, és csak egy kapcsolat nyug-

tatja meg őket. Ennek elkerülése érdekében nem szabad elfelejtenünk, hogy erőnk a saját egyéniségünkben rejlik. A párkapcsolat elején mintha egy kis részünk újjászületne; ha vége lesz, akkor mintha meghalna bennünk valami. Természetesen az utóbbit mindenki igyekszik elkerülni. Ha mégis hiszünk benne, hogy igen, akkor bátran kérdezzük meg a másiktól: „Elhiszed, hogy van szerelem első látásra, vagy elsétáljak előtted még egyszer?”

Mocsár Éva

Angyal Ádám felvétele

Az oldalon a Kölcsey-főiskola hitoktató szakcsoportja által meghirdetett esszéíró-pályázat első (Balázs Adrienn) és második (Moldován Tünde) helyezettjének egy-egy írását közöljük. (A „bronzérmes” Danyi Katalin esszét egy későbbi számunkban adjuk közre.)

Hétköznapi csodák – sok minden „magától megjavul”...

„A leves kettéválasztása nem csoda, csak bűvészlátás. Az egyedülálló anya, aki két helyen melózik, mégis szakít rá időt, hogy elvigye a fiát edzésre, az a csoda. A tinédzser, aki a drog helyett inkább a tanulást választja, az a csoda... Csodát akar látni? Tegyen csodát!”

A mindenható című film másfél órányi tömény mulatozás. Egy és negyed óra után azonban következik egy igen rövid, csupán egy percig tartó jelenet. Isten és a főhős, Bruce Nolan beszélgetnek. Bruce nem érti, az emberek miért elégedetlenek, hiszen az ő istensége alatt mindent megkaptak, bármilyen kívánságuk teljesült. Isten az idézett módon ecseteli neki a csoda és a trükk közti különbséget. Nem tudom, ki milyen megfontolásból írja a hollywoodi filmek szövegkönyvét. Mi indította arra az illetőt, hogy ilyen nagy igazságtartalmú mondatokat rejtsen el egy egyébként habkönnyű, kizárólag Jim Carrey színészi kvalitásaira alapozó történetbe? De ha már ott van, érdemes elgondolkozni rajta.

Mi az a csoda? Az, hogy Krisztus borrá változtatta a vizet? Hogy a csipkebokor lángolt ugyan, mégsem égett el? Hogy a Vörös-tengert kettéválasztották egy bot segítségével (amire a leveses mutatóvány erősen hajaz)? Igen, ezek csodák, miként a Bibliában fellelhető, számos, nehezen hihető történet, amelyek bizony, nem maiak, évezredekkel ezelőtt jegyezték le mindet. Ám a mostani, civilizáltak mondott világban mi számít annak? A fentebb már idézett eset a tinédzserrel, vagy a két helyen dolgozó anyával? Az, amikor egy sportoló négy héttel az olimpia előtt egy szerencsétlen mozdulat következtében lábát töri, majd Athénban bronzérmet szerez az egyik legnehezebb számban, a 400 méteres vegyesúszásban? Vagy

amikor ugyanezen a világeseményen a vízilabdatorna döntőjében 5-7-ről indult az utolsó negyed, és a magyar válogatott kettős emberhátrányba került? - Mindezt átvészelve, 13 percig a kaput a góltól megőrizve, csak az utolsó 20 másodpercben vezetve, ez a csapat megnyerte a mérkőzést. A pokol legmélyén szenvedtek, és felkapaszkodtak a mennyország kapujába. Felálltak a dobogó legmagasabb fokára, megkapták a legfényesebb medáliát, mi pedig zokogva hallgattuk a Himnusz, mert éreztük, nem mindennapi élményben van most részünk. Igen, ez is csoda. Hétköznapi, mai csoda. Nyoma sincs már Krisztusnak, Mózes botjának, Istennek. A csodákat mi magunk tesszük – legalábbis ezt hisszük. Bele sem gondolunk, vajon ki segít nekünk. Ki fogja meg a kezünket, és vezet végig az úton? Ki megy előttünk felhőoszlop képében nappal, és tűzoszlop képében éjjel? Az emberek többsége nem tudja, vagy nem hisz benne.

Egy kislány, aki még mit sem tudott az életről, a csodákról, születésének tizedik évfordulóján arra ébredt, hogy az édesapja sehol sincs. Hová tűnt? Kórházba került, mert kis híján szélütést kapott. „Csoda, hogy nem lett belőle agyvérzés.” Az orvos szavai voltak ezek, amelyek egy örök életre belevésődtek a kislány szívébe, agyába. De a történet ezzel nem ér véget, ez csak a bevezető volt. Néhány évvel később a kislány (akkor már inkább nagylány) nem akart hinni a fülének, mikor megtudta, hogy édesapja nagyon súlyos betegségben szenved. A mostanság oly gyakori rák őt sem kerülte el. Mindenki tudja, hogy a rosszindulatú daganatok eltávolítása után kemoterápiás kezelésre van

Nagy Ágnes Katalin felvétele

szükség. A lány édesapja injekciókat kapott, melyek mellékhatásai: hőemelkedés, szédülés, végtagfájdalmak. Mintha az ember influenzás volna. És vajon mennyi az esélye annak, hogy a kezelés segít? Harminc százalék...? Milyen érzés látni valakit egy évig ágyban feküdni, nézni az arcát, melybe a fájdalom olyan furcsa, semmihez sem hasonlítható vonásokat metszett? Látni szenvedni azt az embert, aki a legerősebb, legbátrabb, a példakép, aki sosem törhet meg. És mindvégig arra gondolni, hogy nem veszítheted el, mert ő a te édesapád, akire szükséged van neked és a családnak. És mikor véget ér az év, várni az utolsó vizsgálat eredményét, hogy meggyógyult-e. Hallani a szívedről legördülő szikladarabokat, amelyekről ez idő alatt alig jutottál lélegzethez. És hálát adni Istennek a csodáért. A lány megértette, mi az a csoda. Olyan dolog, amit csak Isten tehet. Ő adja az erőt, a kitartást, bátorságot, szeretetet ahhoz, hogy kibírjuk a világot, az életet. Nélküle csak próbálkozhatnánk a csodatevéssel, vele sikerülhet.

Ám senki ne higgye, hogy a mese itt befejeződik. Újabb pár év, és a lány már megint nem nyugodhat, mert az édesapja számára újra kórházlátogatás következett. Körülbelül egy órán múlt az édesapa élete. De lehet, hogy annyin sem. A lélekjelenlét diadala, mikor a kétségbeesés helyett valaki hívja a mentőket, és viszonylag nyugodtan elmagyarázza a helyzetet. Honnan merítette az édesanya ezt az erőt? Ő maga sem tudja, de talán lehet sejteni.

Elég már a sok csodából? Pedig van még egy. Az édesapa sajnos ellenállhatatlan erővel vonzódik a közegészségügyi intézményekhez.

Egy nyári estén a lány és az édesanya sajnó szívvel nézték az édesapa fájdalmát. Elképzelni sem tudták, mi lehet a baj, de hívták az ügyeletet, akik nem sokat tétováztak, mire a lány feleszmélt, az édesapja megint nem volt sehol. Másnap a lány és az édesanyja felkutaták a klinika minden szegletét, végül a sebészetnél találtak rá, ahol éppen életmentő műtétet végeztek rajta. A sziklák, melyektől a lány évekként ezelőtt megszabadult, hirtelen visszagördültek a szívére. Ha nem száguldott volna az édesapjával a rohammentő, a lány ma már félárva volna. Az édesapa immáron negyedszer kacagott a kaszás szemébe, és sétált vissza a halál torkából. Csoda volt ez, minden egyes perc, melyet nem veszíthetett el senki, mert sosem tudhatja, mikor és mivel mentheti meg egy drága ember életét. Isten ujja vezet, és ha követjük, segíthetünk magunkon. A kislányból nagylány lett, és megértette ezt. A lány én vagyok, és joggal vallhatom magam szakértőnek „csoda-ügyben”.

Pár perc, néhány pillanat, néha ezeken múlik az életünk, a boldog-

ságunk. A soroltak nem hétköznapi csodák voltak, hanem mennyei varázslatok. A szeretet erejével megáldott csodálatos történetek. Mert szeretet nélkül nem lehet csodát tenni. Ami gyűlöletből jön, azt nem csodának nevezik. Az valami más, valami borzalom. Az emberek gúnyosan, cinikusan kérdezik: hol van Isten, mikor naponta ezrek vesznek éhen, szomjan. Mikor több százan pusztulnak el egy pokolgép miatt. Vagy hol volt az Úr, mikor kitört az 50 millió halottat hozó második világháború? Hová tette az eszét, mikor a gyilkosokat megteremtette? Miért nem segít a szegénységen? Olyan könnyű feltenni ezeket a kérdéseket, dobálózni a szavakkal, elpufogtatni a régi, jól megszokott üres frázisokat. Előhúzni a talonból azt a bizonyos „hol volt akkor Isten?” kezdetű mondatot. És közben nem vesszük észre, hogy Ő ott volt, de az emberi gyarlóság határtalan. Van, amin nem lehet segíteni. A háború és a gyűlölet nevű betegség ellenszerét még nem találták fel. Voltak, vannak, akik már próbálkoznak alternatív gyógymódokkal, mint szeretet, megértés, de a kísérletek még gyerekcipőben járnak. Elgondolkozhatnánk rajta, hogy hányszor mentette már meg a Földet, az emberiséget az Úr, hány csodát tett már értünk...

Mi az a csoda? Amikor az ember úgy érzi, nincs tovább, itt a vég. Elcsügged, és már nem bízik semmi-lyenben, senkiben. Ilyenkor jön a megmentő. Hányszor mondjuk egy-egy helyzetben: itt már csak a csoda segíthet. És milyen sokszor észre sem vesszük, hogy sok minden „magától megjavul”... Nem kell világrengető dolgokra gondolni, néha elég egy kedves szó valakitől, aki fontos számunkra, vagy a pillanat, mikor találkozunk, huncutul egymásra mosolygunk... Hiszen ezek a hétköznapi csodák.

Moldován Tünde

„Merre tartok, a gyermekek útján...?”

A fenti idézet a Hair című musicalből származik, és a kérdés jogos, aktuális mindenkor és mindörökké. Hisz maga Jézus mondja, „ha nem lesztek olyanok, mint a gyermekek, nem juttok be a Mennyek országába”. (Márk 10.)

Hol a helyem az egyházban?

Azt hiszem, erre a kérdésre mindenkinek magának kell megadni a választ.

Mit mondhat erre Saul, aki keresztény üldözöből lett a Jézust követő Pállá?

Milyen választ adhat erre maga Jézus, aki keresztalált halt bűneim miatt?

De hogy ne menjünk ilyen megszire, mit érezhettek, min mehettek át az első keresztények, akik az örült Néró császár, a véres költő uralkodása idején bujdosni, vértanúhalált háltni kényszerültek hitük, meggyőződésük miatt. És Néró játszik,

ő csak a véres kezdet volt, az igazi öldöklések, üldözések, megalázások csak utána következtek.

Néró „forrófejű” volt, de az ő keze „csak” Rómát sújtotta, azonban Domitianus már a városon kívül is „tevékenykedett”. S hogy mi volt ennek az oka? Pofon egyszerű. A Jézust követő keresztények nem vettek részt a császárkultuszban, nem tudták, és nem is akarták istenként imádni uralkodójukat.

Katakombákban kényszerültek bujkálni, ha elkapták őket, biztos halál várt rájuk, de persze cirkusziaskellékek, keretek között.

Constantius megszüntette a keresztények üldözését, majd 313-ban kiadta a milánói rendeletet, melyben korlátlan szabadságot adott a keresztényeknek.

Hol a helyem az egyházban?

Mi a válasza erre az elmúlt rendszerben felnövő nemzedéknek, mi a feleletük a mai negyveneseknek, ötveneseknek? Véleményem sze-

rint jogosan kérdezhetik meg tőlünk, fiatalabbaktól, az „új kor gyermekeitől”, hogy mi is az az egyház valójában? Hogy találhatnák meg a helyüket egy olyan világban, amelyet a nagy többség nem ismer, mert tilos volt ismerni. Legtöbbjük világtalanként tapogatózik ezen a téren, saját hibáján kívül.

Hol a helyem az egyházban? Hogy válaszol erre a templomok előtt kolduló hajléktalan?

„Hogy hol a helyem? Hát előtte!”

És milyen igaza van! Játszi könnyedséggel használja ki az emberek jóhiszeműségét, segíteni akarását. Neki nem az egyház szent, hanem a hely szelleme, amely megindítja néhány jó lelkű ember szívét.

Ez is templom kizsákmányolásának egyik módja. Csak nem belülről történik látványosan, hanem kívülről, finoman, lassan, észrevétlenül, de hatásosan.

Vasárnap, mikor templomba

megyünk, mindannyian találkozhatunk ezzel a „jelenséggel”.

- Csak egy kis kenyérrelalót, kedves, ha lehetne...

Ha vajat akarna, gondolom, nem hozzám fordulna ilyen bizalommal. Ha valóban ételre volna szüksége, azt szívesen adna neki bárki, de mindannyian jól tudjuk, hogy a pénz nem kenyérre kell, és nem is Szent Antalhoz kerül.

Hol a helyem az egyházban?

Mit felel erre a kérdésre egy olyan ember, aki Isten szolgálatába áll, aki egész életét erre teszi fel? Mi a felelete erre egy rabbinak, egy protestáns lelkésznek, vagy egy katolikus papnak? Mindegyiknek más és más. Vallásonként, emberenként, templomonként, helyzetenként változó.

Melyikük vállal nagyobb áldozatot az egyházért, Istenért? A válaszok nyilvánvalóan itt is megoszlanak, vallásonként.

A rabbi azért, mert zsidó, év-

századok óta üldözik őket, örökös harc az életük. Bizonyítaniuk kell mindennek és mindenkinek, a történelem alázatra és óvatosságra tanította őket.

A lelkésznek is meg kellett vívnia a maga harcát az új hitért, legyen szó Luther vagy Kálvin követőjéről, a gász évtizedet, a katolikus restaurációt, a jezsuiták üldözését meg kellett szenvedni, túl kellett élni, és a majdnem-hamvakból újjá kellett születni. És a katolikus pap? Aki lemond Istenért a szerelemről, családról? Melyikőjük áldozza fel magát jobban? És hol az én helyem az egyházon belül?

Egyházi gimnáziumba jártam, választ kaptam számtalan kérdésre, de azt hiszem, elmélyült hittel és ismerettel kell rendelkeznie annak, aki meg akarja válaszolni ezt a kérdést, én meg sem próbálkozom vele.

Talán majd egyszer...

Balázs Adrienn

A Kölcsey Ferenc Református Tanítóképző Főiskola végzős hallgatói**Nappali tagozat
2002–2006****Tanító szak****Angol nyelv
műveltségi terület****Csoportvezető****Ed Reeves angol lektor**

Barak Zsanett
Joó Zsanett
Kuncsik Balázs
Nagy Anita
Nagy Réka
Papik Márta
Porcsin Edina
Sinka Edit
Szabó Krisztina
Szerencsi Linda Tamara
Toroczkai Gabriella Dóra
Tóth Tímea
Varga Zsuzsanna
Veres Ilona

**Ének-zene
műveltségi terület**

Barna Éva
Dankó Eszter
Egri Nóra
Horváth Edit
Karácsony Éva
Kiss Mónika
Pázmándi Andrea
Rácz Enikő
Szilágyi Imre
Vesza Mónika

**Német nyelv
műveltségi terület****Csoportvezető****Megyery Lászlóné**

Bardovics Mónika
Barna Emília Zita
Dancsi Edina
Ecsedi Mária
Jámbor Judit
Kovács Krisztina
Lengyel Anita
Mészáros Zsuzsanna
Mincsik Ágota
Pálfi Márta
Papp Orsolya
Suba Szilvia
Varga Fruzsina

**Családi háztartási
gazdasági ismeretek
műveltségi terület**

Bata Judit
Bodnár Éva
Bugyi Andrea
Domokos Edit
Éliás Andrea
Galvácsi Rita Gyöngyi
Harsányi Dóra
Holup Edina
Horváth Edit
Jenei Enikő
Kovács Mónika
Májer Renáta
Pozsa Dóra
Reggel Dóra
Reszegi Réka
Tuncsikné Fekete Kinga Éva

**Informatika
műveltségi terület**

Antal Tímea
Beke Lajos
Bíró Gyula
Bökönyi Beáta
Győri Zsuzsa
Hagymási Tamara Krisztina
Kovács Marianna
Lakatos Roland
Mátyók Mónika
Pályi Melinda
Pék Anita
Szilágyi András
Tőke Andrea
Zurbó Ágnes

**Természetismeret
műveltségi terület**

Balogh Zsolt
Halász Barbara
Spisák Katalin
Széll Anita
Tikos Zsolt

**Ember és társadalom
műveltségi terület**

Jónás Marianna
Molnár Zoltánné
Szilágyi Zsuzsa
Papp Ágnes
Soós Katinka
Sztalmári Valéria

**Testnevelés és sport
műveltségi terület****Csoportvezető****Kovácsné****Laurinyecz Júlia**

Benő Zsuzsanna
Bihari Zoltán
Fórián Zsolt
Gergely Andrea
Guta János
Harangi László
Karika Zsuzsa
Kiss Renáta
Kocsis Nándor
Koponyás Attila
Kulcsár Tamás
Lakatos József
Lendvai István
Nagy Ágnes
Pacsurá Dávid
Szeidler Zsolt
Zsiga Angéla

**Ember és társadalom
műveltségi terület**

Bálega Anna
Bodó Zsuzsa
Kaprinnyák Angéla
Kecskeméti Orsolya

**Magyar nyelv és irodalom
műveltségi terület****Csoportvezető****Szele Barna**

Dálnoki István
Juhász Anita
Kun Szilvia
Leskó Nóra
Major Anikó
Makó Judit
Molnár Dóra
Molnár Ildikó Kinga
Molnár Nóra
Nagyházi Erzsébet
Opra Anita Erzsébet
Pénzes Eszter
Pető Szilvia
Pozsonyi Ágnes
Rozgonyi Zsuzsanna
Sipos Ildikó
Soós Éva
Sós Hajnalka
Szabó Marianna
Szikora Beáta
Szilágyi Zsanett
Szollári Ágnes
Tóth Anita
Varga Ilona
Vida Szilvia

Csoportvezető**Fodor Péter**

Balázs Veronika
Bereczki Éva Emese
Bíró Anita
Bodor Beáta
Czibere Ildikó
Csizmadia Katalin
Dankó Babett
Demeter Éva
Demjén Nikolett
Erdős Judit
Farkas Viktória
Földesi Andrea
Fülöp Martina
Gáll Beáta
Hadobás Máté
Hatházi Veronika
Kádár Zsuzsanna
Kecskés Beáta
Kelemen Eszter
Kokas Ildikó
Kopáncsi Beatrix Erzsébet
Kun Brigitta
Lakatos Tünde
Pogonyi Tímea
Sóvári Ágnes

**Vizuális nevelés
műveltségi terület****Csoportvezető****Makoldi Sándor**

Balog Marianna
Bereczki Tamás
Borbás Ildikó
Dobos Írisz
Forgács Mária
Gyenge Vanda
Kiss Henrietta
Kozák Edina
Kuti Anita
Paczier Mária Agneta
Péter Katalin
Pethe Bernadett
Pető Edina
Székely Edina
Szuhi Beáta
Tóth Judit

**Tanító-kommunikáció
szak****Ember és társadalom
műveltségi terület****Csoportvezető****dr. Fűrj Zoltán**

Fejes Márton
Keserü Bernadett
Petkes Melinda
Rabóczki Zsolt András
Rezes Enikő
Sepovics Rita Gabriella
Sóvágó Krisztina
Szabó Kinga Helga
Szathmári Edit
Varga Judit
Veres Erika
Zólyomi Gergely

Csoportvezető**dr. Vitéz Ferenc**

Baksa Barbara
Balogh Edina
Brumár Judit
Fórizs Marianna
Gólya György
Jenei Aliz
Karácsony Andrea
Kathi Klára
Kiss Andrea
Kiss Dorottya
Kokas Noémi
Kontra Klaudia
Kósa Anikó
Kósa Mónika Erzsébet
Macsári Ágnes
Molnár Anikó
Nagy Ágnes Katalin
Nánási Ágnes Katalin
Németh Nelli
Óbis Tünde
Perge Marianna

**Tanító-református
hitoktató szak****Ember és társadalom
műveltségi terület**

Kovács Orsolya
Pótor Mirjam
Szilágyi Boglárka

**Tanító-informatikus
könyvtáros szak****Informatika
műveltségi terület****Csoportvezető****Papp Gyula**

Andirkó Erika
Lénárt Ágnes
Naár János
Nagy Zsuzsa
Volánszki Károly

**Informatikus
könyvtáros-
kommunikáció szak****Csoportvezető****Dr. Goda Éva**

Anderkó Ágnes
Bakó Ildikó
Bene Balázs
Bodoki Ildikó
Bögre Zoltán
Duró Andrea
Egyed Nikolett
Földesi Marianna
Földi Gyula
Guha Regina Karola
Juhász Judit
Juhász Viktória Magdolna
Katona Zoltán
Keserü Gerda
Koczka Kinga
Kovács Adrienn Gyöngyi
Nagy Mónika
Ördög Zoltán
Pál-Katona Zsuzsanna
Pásztor Judit
Rácz Csaba
Simon Csilla
Szabó István
Szegedi Renáta
Szőke Attila
Szűcs Judit
Szűcs Mariann
Tóth Anett
Varga Adrienn

**Esti tagozat
2002–2006****Tanító szak****Magyar nyelv és irodalom
műveltségi terület****Csoportvezető****Bodoki Zoltán**

Agárdi Brigitta
Ariné Mikó Mária
Balázs Zsoltné
Balogh Valéria
Bányai Helga
Bíró Mónika
Borsos Orsolya
Deliné Iglai Katalin Ágota
Ed Reeves
Elek Judit Éva
Jakab Tamás Zsigmondné
Kocsel Zsuzsanna
Kovács Gyöngyi
Lőrincz Józsefné
Meszesán Anita
Nyakas Zoltánné
Oláhné Szakács Anna
Ragányné Vágner Brigitta
Rapi Sándor Józsefné
Simonné Gönczi Erzsébet
Soltész Ágnes
Szabó Veronika
Szabóné Erdős Mariann
Szénégető Orsolya
Tóbiás Tamás
Tóth Szilvia
Tóthné Vilmánszki Edit
Török Lászlóné
Urr Tünde
Vámosiné Erdős Gabriella
Veres Enikő
Vozár Gyuláné
Zajti Judit
Zemniczki Szilvia

**Ember és társadalom
műveltség terület****Csoportvezető****Bodoki Zoltán adjunktus**

Béke Mariann
Csizmadia Imre
Gáspárné Szilágyi Szilvia
Kerékyártóné Szarka Mária
Kiss Andrea
Kóródiné Tóth Andrea
Kovács Szilvia
Kucska Erika
Ludánszki Katalin
Ludánszki Tiborné
Mihalidesz Katalin
Módos Katalin Mónika
Molnár Edit Zsófia
Ópris Ildikó
Szabó Enikő
Tóthné Varga Judit
Varga Edit
Zöldné Kulcsár Katalin

**Technika
műveltségi terület**

Barbócz Istvánné
Bendikné Fegyverneki Beáta
Bodoki Katalin
Csire Tiborné
Csiszár Anikó
Deli Gyuláné
Dr. Nagyné Bartha Valéria
Fényi Csabáné
Gali Rudolf
Gulyás Róza
Iván Krisztina
Kelemen Éva
Kiss Csilla
Kovács Krisztina
Nagy Nándor
Nagyné Kiss Csilla Beáta
Polgár Gábor
Szepesi János
Varga Szabolcs
Varga Tamás
Vorlicsek Ervin Kristian
Zilahy Valéria

**Testnevelés
műveltségi terület**

Geréb Annamária

**Informatika
műveltségi terület**

Tószegi Vanda

•••

Tanulmányosztály-vezető:

Kovács Andrásné

Tanulmányi előadók:

Lévai László,
Németi Istvánné,
Pásztori Annamária,
dr. Tardy Sándorné,
Verdesné Szilágyi Erika

A főiskola vezetői és oktatói

dr. Csorba Péter
rektor
dr. Kiss Sándor
rektorhelyettes
Nanszákné dr. Cserfalvi Ilona
rektorhelyettes

Agárdi-Frei Zsuzsanna
főiskolai docens

Arany Lajos
szerkesztő

dr. Bagi Éva
tanszékvezető,
főiskolai tanár

Balla Tibor
főiskolai docens

dr. Balogh Lászlóné
főiskolai docens

Beidekné Kovács Adrienn
főiskolai tanársegéd

Benyáts Balázs
főiskolai adjunktus

Berek Sándor
főiskolai adjunktus

dr. Bertók Béla
főiskolai docens

Bodoki Zoltán
főiskolai adjunktus

dr. Bohdaneckzy László
főiskolai docens

dr. Bun Zoltán
főiskolai docens

Csákerényi-Nagy Miklósné dr.
főiskolai docens

dr. Cserhátiné Vecsei Ildikó
szakcsoportvezető,
főiskolai adjunktus

dr. Csillag Andrea
főiskolai docens

Dankóné Kovács Réka
főiskolai docens

dr. Daragó József
tanszékvezető,
főiskolai tanár

dr. Dám Lászlóné
főiskolai docens

dr. Eged Alice
főiskolai docens

Erdeiné Nyilas Ildikó
főiskolai docens

Farkasné dr. Tamás Éva
főiskolai adjunktus

Fátyol Zoltán
művésztanár

Fodor Péter
főiskolai adjunktus

dr. Fürj Zoltán
főiskolai tanár

Gaszner Ferencné dr.
főiskolai docens

Girasek János
főiskolai docens

dr. Goda Éva
szakcsoportvezető,
főiskolai tanár

William Henderson
idegennyelvi lektor

Herendiné Kónya Eszter
főiskolai adjunktus

Hodossi Sándor
főiskolai tanársegéd

dr. Imre Lászlóné
tanszékvezető,
főiskolai docens

Jagusztinné dr. Ujvári Klára
főiskolai docens

Kathyné Mogyoróssy Anita
főiskolai tanársegéd

dr. Kecze László
főiskolai docens

Kedvesné Herczegh Mária
tanszékvezető,
főiskolai docens

Kovácsné Laurinyecz Júlia
tanszékvezető,
főiskolai docens

Köszeghy Attila
főiskolai docens

dr. Lévy Botond
főiskolai docens

Lupkovicsné Major Edit
főiskolai docens

Magyaricsné Dankó Krisztina
főiskolai docens

Makoldi Sándor
főiskolai docens

Megyery Lászlóné
főiskolai adjunktus

dr. Nagy Lászlóné
főiskolai adjunktus

dr. Nagy Zoltán
főiskolai docens

Nádasi Lajos
főiskolai docens

Ozsváth Sándor
főiskolai adjunktus

Papp Gyula
főiskolai adjunktus

Pappné Vencsellői Klára
főiskolai docens

Pinczésné dr. Paláthy Ildikó,
tanszékvezető,

főiskolai tanár

dr. Pintér Jenő
főiskolai docens

dr. Pintérmé dr. Sümegi Anikó
főiskolai docens

dr. Pogány Tatiána
főiskolai tanár

Ed Reeves
angol lektor

Rózsa László
főiskolai docens

Rózsa Lászlóné
főiskolai docens

Szabó Péter
főiskolai adjunktus

Szabóné Fodor Adrienne
főiskolai adjunktus

Szele Barna
főiskolai adjunktus

dr. Szendrey Sándor
főiskolai docens

Szirmai Erika
főiskolai adjunktus

Szőőrné dr. Antal Ilona
főiskolai docens

Tamus István
tanszékvezető,
főiskolai docens

Tamusné Molnár Viktória
főiskolai tanársegéd

Tarcsi Margit
főiskolai docens

dr. Tohol Éva
főiskolai adjunktus

Tóth Csaba
főiskolai adjunktus

Tóth Ferenc
főiskolai docens

dr. Uzonyi-Kiss Judit
főiskolai tanár

Vágvölgyi Csaba
főiskolai adjunktus

Vértessy Sándor
címzetes főiskolai docens

Vidáné dr. Nagy Emese
főiskolai docens

dr. Vitéz Ferenc
főiskolai docens

dr. Völgyesi Zoltán
főiskolai tanár

Zádor András
főiskolai docens

Óraadók:

dr. Arany Erzsébet
Ardai Ildikó

Ágoston Tamás
Barta Éva

dr. Bartháné dr. Kmetty Éva
dr. Bényei Miklós

Bocsi Veronika
dr. Boda István

dr. Bodó Sára
Botosné Koscsó Ilona

Bulik Péter
Czeglédi Zoltánné

Lovas Enikő
Dombrowszky Ádám

Dusa Diána
Dusiczka Ferenc

Enyedi Gábor
Erdei Sándor

Fekete József
Ferenczy Zsolt

Fülekiné Joó Anikó
dr. Gellér Ferencné

Gesztelyi-Nagy Judit
Gyarmathy István

dr. Györfi Attila
Györfi Zsolt

dr. Hodossi-Takács Előd
Imre Sándor

Iszály György Barna
dr. Juhászné Bella Zsuzsa

Juhász M. Tünde
Kátai Balázs

Király Levente Zsolt
Kiss Annamária

Kiss Csaba
Kmeczkó Szilárd

dr. Koltay Klára
dr. Kotics József

Kovács András
dr. Kovács Béláné

Kovács Éva
Kovácsné Marfi Rita

Köpöczi Marianna
Labancz Imre

Lakatos István
Mátyásné Gulyás Judit

Mohácsi Márta
Molday Olívia

Molnár Andrea
Morauszky Tamás

Nagy Barna
Nagy Gábor

Nagy Pál
Nádas Zsuzsanna

Nyilas Bernadett
Pasztercsák Ágnes

Pál Csaba
dr. Pető Hajnalka

dr. Pető Zsolt
Réti János

Ruprecht István
Sáriné Szébenyi Judit

Somogyi Gyula
Szabó Katalin

Szakál László
Szalay Mária

Szarvas Éva
Szálkay Andrásné

Szekerés Tibor
Szemerédi Szilárd György

Szénási Miklós
Szilágyi József

Szűk Balázs
Tóth Dénes

Tóth Károly
Ungvári Judit

dr. Radnai Ferencné
Szabó Ildikó

Szabóné Barna Ildikó
Szemerédy István

Szilágyi Tamás
Török Miklósné

Vass Sándor
Veresné dr. Gönczi Ibolya

Vighné Arany Ágnes

Vitéz Ferenc: Tavasz kérdések

(részletek)

(...)

Kifutva város dzsungeléből,
hogyan lehetne most a fényből
valamit az álmok ölébe
odaigézni: zöldbe s kékbe?
Ahogy a búza, ahogy az ég:
tenyéryni minden s végtelen éh...?

Hogyan lehetne megmaradni,
Istennek szomját visszaadni?
Hogyan kell szeretni gyöngyöket,
homlokodon a kövér csöppöket,
ha sarjadzó levelek között,
falombhoz bujt könnyeink mögött
eszünkbe jutna hanga álom?
S miért nem jó, ha minden áron
zsebünkbe bujtatnánk a földet,
ősz halántékra búza-zöldet
varázsolnánk egy friss éjszakán?

(...)

Miért nem vágyunk cifra ágra,
s ha átszólunk a másvilágba,
miért keressük ott magunkat,
ki már itt is, a földön untat?
Miért keressük Endrődöt Gyomán:
gyémántot a gyémánt homlokán?
Miért kívánjuk búzába testünk,
ha lenne még mást is keresnünk:
mind a hat színét a zöldnek...?

És hogy hány színe van a földnek?
Miért nem mondjuk titkát máris:
lehetne akár ezerszáz is –
annyi éppen, ahány az álmunk;
s csak egyre duzzad álom-águnk,
csöndben, ahogy búza csirázik,
s életéből a színe látszik?

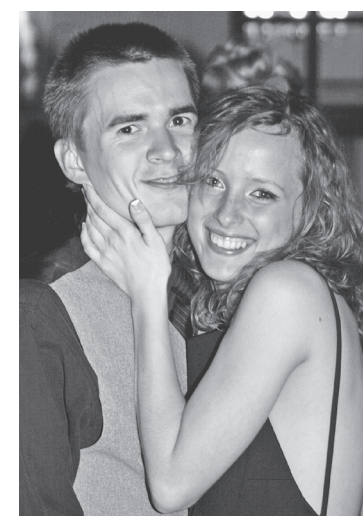
(...)

Szeretni tudsz-e himnuszokban,
vagy elhalkulsz egy mély burokban,
kérge tenyért érezve rögben?
Tudod, hogy éjjel mint hörögtem,
miként sirattam nagyapánkat,
hozzáfordulva, mint az állat,
szomjában sőt is legelésze...?
S helyettünk mondtam az egészre,
hogy én... , én... , csak én rontottam el,
s már nem tudom, hogyan énekel
pacsirta a megizzadt lombban?

(...)

***

Mert a föld színei az égen
látszanak legszebb messziségben,
s a madárszárny alatti kékben,
az áldott égygönyör-fekélyben
változik vissza szív a földde:
tán mosollyá, májusi örömmé.

A végzős bálón a felvételeket Huszti Kitti készítette

Emberek az emberek között

Belép egy fiatal ember a könyvtárba, nézeget jobbra, balra, majd bemegy a magas könyves szekrények közé.

„Ezeket tedd a helyükre, légy szíves!” – emlékeztet a könyvtáros, hogy dolgom van.

Már harmadik napja, hogy gyakorlaton vagyok, de még mindig nehézséget okoz a könyvek visszasorolása. Ezt a szakmát senki sem egy hét alatt sajátította el – nyugtatam magam.

Az imént érkezett fiú hirtelen mellettem terem, és a kelleténél hangosabban az állatos könyvek holléte felől érdeklődik. Ezt látva, az egyik könyvtáros „mentesít” a válaszadás alól.

„Valami baja van szegénynek” – néz utána szánakozva.

„Szellemi fogyatékos!” – vetem oda némileg szemrehányóan.

„Lehet” – válaszol a könyvtáros kétkedve.

„Nem tehet róla!” – kelek a fiú védelmére.

„Persze. Amúgy ismerem őt. Egy udvarban lakunk”.

Ismeri?! Azért, mert látja egy nap kétszer is? Nem hiszem.

Egyáltalán nem ismeri! Nem is akarja megismerni!

De miért fordítjuk el tekintetünket, ha szellemi fogyatékos embert látunk? Szánalomból, vagy mert idegenkedünk Tőlük? Talán mindkettő igaz. Ez alól korábban én sem voltam kivétel, ezért elhatároztam, hogy változtatok.

Egy kedves ismerősöm, Ibolya a Fény Felé Alapítvány Lakóotthonában dolgozik segítőként. Segítségével bepillantást nyerhettem a lakóotthonban élő emberek életébe. A lakóotthont, mint egy családi házat kell elképzelnünk: hosszú tornác övezi, fűvesített előtérrel. Nyolc középsúlyos fogyatékos és két enyhe súlyos felnőtt (továbbiakban: fiúk) él itt. Az enyhe súlyos fogyatékos ember segítséggel ugyan, de önálló életvitelre képes, míg a középsúlyos nem. A lakóot-

thonban az úgynevezett segítők teremtik meg a fiúk boldogulását. Meg van határozva, hogy melyik fiúnak ki a segítője.

„A segítők kezelik »fiaik« pénzét: ruhát, cipőt, használati cikkeket veszünk, hogy milyen, az természetesen az ő döntésük” – magyarázza Ibolya.

A fiúk mindegyike dolgozik: kosárfonást, szőnyegszövést végeznek. A munkaidő lejártával ki autóval szállítva, ki önállóan, térnek haza otthonukba. A délután a kikapcsolódás ideje: ilyenkor mindenki kedve szerint tölti el az időt: zenehallgatással, játék Morzsi kutyával vagy a két macskával, számítógépezéssel, vagy éppen rajzolásal. Utóbbi kettő István kedvenc időtöltése, érkezésemkor is számítógépen játszik.

„Mióta rajzolsz?” – kérdezem halkan.

„4-5 éves korom óta” – válaszol automatikusan, rám sem pillantva. Láthatóan feszélyezi a jelenlétem.

„Eleinte kupiroztál, képekről rajzoltál, ha jól tudom. Mit rajzoltál le először magadtól, kép nélkül?” – faggatom tovább.

„Végül is mindent, ami megtetszett – és hirtelen leterjeszt öléből a klaviatúrát. „Például a cirkuszban a táncosnőt, vagy mostanában kedvenc színésznőmet. De csak az arcát rajzolom képről, a többi, a ruhát, kellékeket magamtól”.

„A faladon sci-fi-alakokat ábrázoló hatalmas poszterek láthatók. Szereted a sci-fit?”

„Igen – magyarázza lelkesen –, szeretek sci-fi-könyveket olvasni, ilyen filmeket nézni, sci-fi játékkal játszani számítógépen.

„Többnyire ilyen figurákat ábrázolsz?”

„Igen, de a kedvenc sorozatom főszereplőjéről is sok rajz készül. Az arcot képről, a többi magamtól rajzolom” – mondja felém fordulva, egyenesen a szemembe.

Már nem kényszerből beszél, élvezzi, hogy mesélhet magáról, a

rajzairól. Tekintete őszinteséget sugároz.

Beszélgetésünk után alighogy elhagyom István szobáját, Ibolya megjegyzi:

„István nem szokott ilyen felszabadultan cseverészni! Igazság szerint voltak itt nálunk egyetemi szociálpedagógus hallgatók, és ők nem mehettek be a szobájába.” – mondja elismerően.

„Akkor megtisztelve érzem magam.” – válaszolok kicsit megilletődve.

Miért pont velem tett kivételt? Nem tudom. De nem is számít.

ŐK mások, mint mi. Ha cselekszenek, szívből teszik, őszintén. Nem hazudnak sem önmaguknak, sem pedig másoknak. Ők ember az emberek között.

Gelányi Enikő

(A riportban a fiatal ember – személyiségi jogainak és anonimitásának védelmében – nem a saját nevével szerepel.)

Szerelem négy részben

Avagy tragikomikus férjvadászat

Beköszöntött a tavasz, ilyenkor újra remél a szív, kinyílik lassan, mint az első hóvirág, s talán ép-pügy eltalál bennünket Amor nyíla, mint Barta Lajos Szerelem című színművében a három férj-re vágyakozó nővért. A Kamaraszínházban, március 10-e óta látható előadás bravúros színészi alakításaival, kitűnő rendezésével, ügyes térszervezésével igazán élvezetes estében részé-síti a publikumot.

Schubert Három a kislány című daljátékának, Csehov Három nővéreinek és Barta Lajos korábbi tárcájának (Varrólányoknak) középpontjában is három szerelemre éhes hölgy áll. Hiszen élni annyi, mint vágyakozni – mondta egykoron Anatole France, de ebben a múlt századforduló elején játszódó történetben többről van szó: a Szalay lányok szinte fuldokolnak a kispol-

gári lét miliójében, a szülői ház rab-ságában. Ebből az elviselhetetlenül unalmas közegből kiutat egyedül a házasság jelentheti számukra. S az a bizonyos mindent felkavaró, titkos kapukat nyitogató szerelem feltartóztatathatatlannal betör a lányok életébe... A legfiatalabb, Böske (Sallai Nóra) éppen csak kóstolót kap az érzésből, mire megszereti, el is veszíti a katonatisztet (Tokaji Csaba), így az életvidám csitri hamar gyászoló özvegygé válik. Szenti-mentális nővére, Lujza (Lapis Erika) is magára marad, a léha, fővárosi életre vágyó költő barátja (Vranycz Artúr) csúnyán becsapja a naiv vidéki lányt. A mindent elsöprő, szenvedélyes kapcsolatból csak egy dedikált verseskötet maradt. Szalay Nelli (Zborovszky Andrea) az elsőszülöttek elnyomottságával, cinikus vénkisasszonyként próbál harcba szállni a húgaiért rajongó Komoróczyért (Sebestyén Ábá), a

sápadt, hipochonder adólistiztért, aki tüntetően elutasítóan viselkedik vele.

A harmadik felvonásig mindhármán átéli a szerelem különböző dimenzióit és stációit: a vágyakozástól a viszonzott érzésekig, a reménytelenségtől a beteljesülésig. Fáziskéséssel ugyan, de eljutnak a teljes lelki megsemmisülés állapotába, elhagyatottan s összezártan élnek gyűlölt otthonuk börtönében. Közben persze tipikus nőként egyfajta titkos szövetségben védelmezik olykor egymást, mások összeverekednek a szeretett férfinn. A színmű utolsó felvonása kicsit olyan, mintha nem ugyanaz a kéz vetetette volna papírra, az eddig szomorkás hangulatú darab meglepő módon happy enddel zárul: a legidősebb lány és az agglégény adólistizt frigyével.

A talán tudatosan tavaszra időzített szerelembomba – Galgóczy Ju-

dit átgondolt, színes rendezésében – nagyot robbant az egykori Víg mozi színpadán. Kitűnő érzékkel teremtette meg a vidéki kispolgári élet légkörét. Érzethetőn sokat dolgozott Komoróczy klasszikusan vígjátéki figurájával, hiszen elsősorban az általa gerjesztett kacagtató jelenteknek köszönhető az előadás sikere. Sebestyén Ábá finoman egyensúlyozik a groteszk túlzások, már-már a burleszk határát súroló játék és realitás között.

Zborovszky Andrea a hervadó lányok tökéletes portréját villantja fel, árnyaltan érezteti a női lélek sokszínűségét. A színmű könnyed hangvételéhez képest Lapis Erika egyébként ügyes alakítása néha túl drámainak tűnik, húga szerepében Sallai Nórával viszont talán még sosem láthattuk ennyire természetesnek. Őszönösen érzi a darab hangulatát, szinte lubickol a helyzetkomikumok adta színészi lehe-

tőségekben. A kisebb szerepekben Körtvélyessy Zsolt (Id. Biky), Tokaji Csaba és Jámbor József (Kocsárd) izgalmas színfoltjai az előadásnak, mellettük Vranycz Artúr és Dobos Ildikó (Szalayné) játéka elszűrűl. A nyugalmazott Szalay bőrébe bújt Csikos Sándor tutyimutyi család-főként szívderítő pillanatokkal jutalmaz meg bennünket.

A mai emancipált világunkban látszólag háttérbe szorulnak a teremtés koronái, divat a szingliség, az önmegvalósítás. Hangya szorgalmával küzdünk az elismertségért, magasabb fizetésért, és a nagy hajrában nem halljuk meg, hogy valahol legbelül, árva lelkünk társért kiált. Egy rohanós nap után igazi felüdülés, szellemi feltöltődés Barta Lajos realista színezetű romantikus színműve, melynek hősei még ki merik mondani, amire titkon mindannyian vágyunk.

Hassó Adrienn

AZ ÉV FŐNIXES HALLGATÓI ÚJSÁGÍRÓJA: ANDRISKA JÁNOS

Nincs idő várni

„Sietni kéne, testvér Szeretni, lenni, élni A halállal nem békélni meg...” (Ákos)

Az emberek szinte naponta próbálnak meggyőzni arról, hogy nincs Isten. Figyelmesen meghallgatom őket, de sohasem hiszek nekik. Mások azt bizonygatják, hogy nincs értelme tanulni, mert úgysem lesz munkám. Nem tudják: írni számomra annyi, mint lélegezni – nem megkerülhető cselekvés.

Amikor elhatároztam, hogy szeretném megismerni a tollforgatás nagy titkait, hatalmas mélységeket jártam meg, ahonnan feltekintve őszintén tiszteltem a sajtótörténet nagymestereit. Olyan magaslatok tárultak a szemem elé, melyek nem meghaladhatók. „Érdemes

ezek után bármit is papírra vetni?” – tettem fel a kérdést. Aztán, amikor kezdtem mégis közelebb jutni a céloimhoz, szárnypróbálgatás közben látnom kellett, miféle mélységei vannak az igazi szakmai tudásnak, s micsoda erő rejlik a jól kiválasztott szavakban. Mennyi kimondatlan igazság várja még, hogy valaki „megszövegezzék”, s mennyi jelet kell még kirajzolni magunkból, hogy ne csak tükör által homályosan lássunk. Újabb és újabb tévlatok nyíltak meg előttem, én pedig kezdtem „kiszűrni a nagy zsongásból a külön dallamokat”. Az újságírás is zene: a nyomtatott, bogárfekete betűk üzenete is harsoghat úgy, mint egy rendíthetetlenül zengő szimfónia; s lehet szelíd, halk, szomorú-szép invokáció a teremtett Világhoz. Persze,

van még mit tökéletesíteni ezeken a harmóniakon.

Nem félek a kritikáktól, melyek a munkámat érik. A legtöbben olyan a hibákkal ostromoznak, amiket ők is gyűlölnék – önmagukban. Nem hajszolom a sikert, amelynek fullánkjai gyakran kapzsisággal mérgezik az ifjú zsrnaliszta lelkét. Inkább a tisztaságot, az emberséget és az energiát keresem; s persze a kincseket, melyeket sem a moly, sem a rozsdá nem emészt meg...

Nincs idő várni, hiszen a Föld, Isten Bűgőcsigája manapság elég gyorsan forog. Aki lemarad, kimarad; aki pedig nem gyűjt, az tékozol. És aki első akar lenni, annak előbb a vesztesek sorsát kell megízlelnie, elviselnie méltósággal.

Azt hiszem, minden pillanat, mikor a Munkának értelme van, csak

egy állomás. Ilyenkor a fiatal újdondász érezheti: az Élet kegyeltje, legkedvesebb gyermeke; viszont rá kell ébrednie, az Út neheze még hátravan. De eközben sem bámulhatom tétlenül, bamba tanúként, „míg a butaság fölgyújtja egészen ezt az országot, míg eltemetik ezt az országot a középkor visszamaradt istentelen rablólovagjai s csuhásai”.

A kortárs újságírás legfőbb feladata szerintem az, hogy megtanulja (újra) bravúrosan használni a „drágakónél gyönyörűbb” anyanyelvünket. S ha mi, legújabb nemzedék, ezt megtettük, a dicséret-elismerő gratulációkra is legfeljebb csak annyit mondhatunk: „Haszontalan szolgál vagyunk, azt tettük, ami kötelességünk volt”.

Andriska János

Fotó: Kovács Zoltán

A Kölcsey-főiskola diplomaosztó ünnepi tanácsülésén nyújtják át Az év főnixes hallgatói újságírója elismerést. (Ezt tavalyelőtt Bögre Zoltán, tavaly Takács Péter Levente vehette át.)

A csoda

Egy nap, gondoltam: utazok. Noha nem a világ megváltására vállalkoztam, mint Márai bátor hőse, csupán saját, önző kedvtelésem kielégítésére ültem fel egy vonatra, mely tudtam merre visz, de az igazi irány kiszámíthatatlan.

Az indulás és a cél elérése közötti időtartam olyan nem várt meglepetéseket hozhat, melyre nem is számított – titkon mégis reméli a csodát. Olyannyira titkos vágyakozás ez, hogy még csak eszébe se jut a koszos, fátyolos ablaküvegen keresztül révülő tekintetnek: megkeresse valahogyan eme különös valóság kivételes mondanivalóját.

Úgy éreztem: életemben először utazok, pedig oly sok fáradt kilométert hagytam már magam mögött az elmúlt huszonnégy esztendőben. Ez az út azonban valahogyan más volt, s nem csupán magamat szemléltem egyre inkább elmélyülő kíváncsisággal, hanem utastársaim is különös formát öltöttek. Emberek. Élettelen játékbábuk. Mindannyian elhiszik magukról: ők különlegesek, vagy legalábbis különbek másoknál. Hogyan lehet ennyire vak az ember?! Úgy ülnek ők kényelmes székükben, mint ahogy egy kísértet bolyong menthetetlenül az időben. Nem érzékelik ezek az emberek tetsző lények sem a világot, sem pedig egymást. Persze ezen a koszos ablakon átnézve a világ is más. A homo sapiens-ben azonban van annyi erő, hogy átlásson ezen a különös hályogon, s a rejtélyesnek tűnő világ immár nyitottá, érthetővé válik. Ilyenkor mutatja meg igazi arcát – a valóság.

Ahogy elrohannak mellettem a szántóföldek, a robosztus fenyvesek, a kicsiny, cseréptetős házak, feléled bennem a természet és az ember ősi viszonya, az egymásrautaltság és a kiszolgáltatottság

Angyal Ádám felvétele

megmagyarázhatatlan érzése. Mintha minden egyes lombkorona, a szántóföldek számtalan szálú búzagalásza, s a céltalan szépséggel csörgedező patakok megfordulnának utánam és az elrohanó utazók után. Mintha szomorúan mesélnének az évtizedek vagy évszázadok keserű magányáról, s mintha egy pillanatra én is velük andalognék. Érzem: örülnek – figyelek rájuk. Ez azonban múltó igazság, hiszen udvariátlanul robogunk tovább, s a táj csaldótt csöndben néz utánunk. Mondani akart még valamit. A természet minden alkalommal üzen valamit; panaszkodik, máskor „csupán” létezik, s ezzel a leírhatatlan békés léttel is üzen. Az ember és a természet néha összeolvadnak, s nincs szükség köztük szótárra, hogy megértsék egymás üzenetét.

Hirtelen egy büfés száguld be

váratlanul az „üres” vonatkocsi ajtáján, s szokatlan jókedvvel kínálja portékáját: viccelődik, szinte mindenkit megpaskol jókedvével, s úgy teszi mindezt, hogy észre ne vegyék az egyéniséget, az életet. Mindenkire van egy-két kedves szava; mintha egy cirkuszban ülnek kisgyerekként: a bohóc váratlanul odalép hozzám és bevon misztikus játékába; én megilletődök és anyám oltalmában keresek menedéket. Lenyűgöző látvány, mégis félelmetes.

Megfáradt és szürkén áttetsző utastársaim zavartan mozgolódnak egyre kényelmetlenebb székükön. Érzem zavartságukat s tapintható ellenszenvüket a büfés iránt. Én is bizalmatlanul s zavartan bámulom ezt a „komikust”, aki hirtelen megváltotta e kicsiny világot. A kabin undorítóan közömbös világát. Nem értem miért: nem tudtam rá nézni. Pedig ő volt az a csoda, amit egy utazó igazán remélhet magának, s egyben a természet különös hírnöke is volt ő, ki felrázza és újra a természet felé fordítja a beszürkült gondolatokat. A kis büfés kocsi halhalkan zörögve kigurult a „vezényszóra” nyíló üvegajtón s lassan gazdája hangja is elcsendesült. Csak egy idős hölgy szólalt fel csaknem vágyakozóan: „De irigyelem az ilyen embereket!” – s kissé fáradtan a büfés után pillant. Ekkor megértetem: vannak olyan emberek ezen a világon, kiknek nem kell keresniük a természet tekintetét, hiszen ők valóban értik üzenetét – egyike vele. Nem vitás: csodát láttam.

Bögre Zoltán

Danyi Katalin Önmegvalósítás

Olykor, mikor nem tudod merre mész,
nincs előtted cél, s csak a szíved visz,
nem tudsz parancsolni az érznek,
nem érdekel, ha bolondnak néznek,
nekivágsz a világnak egy kósa gondolattal,
kezedben nincs semmi s már nincs, mi marasztal,
futsz a kék égnek, miről oly sokat mesélnek,
s szemedben ég a tűz, mi jelzi: megőrülsz,
akkor leszel szabad.
Légy hát önmagad!

Nagy Ágnes Katalin felvétele

Fekete Péter és Fehér Petra

Fekete Pétert, azt hiszem, nem kell bemutatnom senkinek – őt mindenki ismeri. A kártyások nem szeretik, mert belerondít a játékba, vagyis a szerencsébe. Amikor felüti valahol a fejét, mindenki igyekszik tőle megszabadulni. Szóval kellemetlen egy figura.

Az Új Korban a nagy „bété noir”, a „fekete vadállat”: Fekete Péter – 'kinek társasága egyenlő a csóddal – különös kedvtelésnek hódol: lelépked a kártyalapról! Persze karaktere az Idők során mit sem változott: ahol megjelenik, ott leleplez mindenkit, aki hamisságot cselekszik a nap alatt; és gondat, ami csúsztatás. Bemutatja a világ hiábavaló mesterkedéseit, s így társasága nemigen kedvelt – mi több, személye egyenesen: nemkívánatos. Szerencsére őt ez nem érdekli, hiszen mindössze egy kártyalap csupán...

A minap Fekete Péter megint egy furcsa kalandba keveredett...

– Egyszer mindenkinek bejöhét! – nevetett rá Joker, miközben felé nyújtotta a kártyapaklit.

Fekete Péter kissé bizalmatlanul nézett rá: még sohasem játszott kártyával – ő másokkal játszott. Most, ahogy a Város túlsó végében működő

kaszinóba látogatott, úgy döntött, elengedi magát.

– Engedd el magad, barátom! – vigyorgott Joker, akinek a szája tényleg a füléig ért.

Fekete Péter húzott.

– Ez a kártya üres... – mutatta fel csaldóttan.

– Igen, benne maradt a pakliban a pótlap.

– Akkor most húzhatok újat?

– Nem! – kiáltotta Joker, majd titokzatosan, halkán folytatta. – Lehet, azért húztál üres lapot, mert az életed neked kell megtöltened tartalommal, barátom. De lehet, hogy azért, mert megismersz majd valakit... Hehehe.

Fekete Péter először nem értette, Joker mire gondol, s miért mutogat hevesen a bárpultnál álló lányra. A nyerő kártyafigura aztán hozzátette:

– Lehet, hogy éppen őmiatta. Tudod, hogy hívják? – kérdezte, s nyomban megsúgta neki a lány nevét.

Fekete Péter azt hitte, ez csak valami tréfa, mely nem lett volna szokatlan Jokertől, aki most egy bárpult felé mutató útjelző táblává változott.

Fehér Petra úgy fogadta, mintha már régóta ismerné. Beszélgetésbe elegyedtek, s közös témából több is akadt – az ellentétek vonzzák egymást. Petra ugyanis senkit sem akart leleplezni, s nem érezte a világ mesterkedéseit hiábavalónak. Péter

ezt különösen bizarrnak találta, s nagyon jól szórakozott a légies, női szeszélyen. Aztán, amikor Fekete a földlakók hamis cselekedeteit kezdte ostorozni, Fehér Petra könnyedén legyintett, felkacagott, s élvezte, hogy ez a kacérkodás mennyire zavarja Pétert.

– Ez nem vicces! – dühöngött Fekete.

– Ugyan, Péter, lazíts már! Nem kell ennyire rágörcsölni a világra – mondta, érzéki rekedtséggel a hangjában. – Miért jó az neked, hogy sehol sem kedvelik a társaságod? Amikor én belépek valahová, az emberek arca felderül, s örülnek, hogy látnak.

Fekete erre csak annyit mondott: – Gyerünk innen!

A szél békésen lengedezett a zöldebb levelekbe és színes virágokba pattant fák között. Az égen néhány bárányfelhő sóhajtott, s a délutánba hajló napkorong hosszú árnyékokat varázsolt a kavicsos sétányra. A távolban a Város betondzsungele csalfa délibábnak tűnt, maga a liget pedig oázisnak. Fekete csodálta Fehér tiszta gondolatait, Fehér viszont rajongott Fekete fufangjáért, s a leleplezéseknél alkalmazott titkos trükkjeiért. Ugyanakkor Péter egyre kevésbé akart leleplezni bárkit is, Petra azonban egyre kritikusabb lett.

A séta közben Fekete Péter lelkében egy azelőtt soh'sem hallott,

szomorú-szép dallam indult el; nem tudta, vajon csak a szellő játszik, vagy Fehér Petra valóban megérintette; de egyszer csak megölelte őt, s összebogozódtak. Hosszúra nyúlt árnyékuk egybemosódott a liget kavicsos sétányán.

A percek gyorsan repültek, számolatlanul.

Aztán az órák is. A Nap lement, az est leszállt, majd a Hold bújt elő, a távoli betontömbök mögöl. A két egybeolvadt, mozdulatlan árnyék körül forgott a Föld, hozzájuk a pad jött közel, aztán a délutáni bárányfelhők tértek vissza, s amikor a Holdat üdvözölték, úgy tűnt, mintha fényét el is fűjták volna egy pillanatra. Mikor a szél hirtelen süvíteni kezdett, Petra Péter ölébe ült, hajuk egymásba kócolódott; aztán a csillagok sem pislogtak, csak az éj fekete szövete font titokban hálót köréjük; érezni lehetett a közelgő vihar acélos ízét, mikor a lány érzéki sikoltása eggyé vált egy élveteg villám őrce csattanásával.

Az eső esett, Péter és Petra pedig csak némán ültek a padon, egymásba fonódva.

Hm, egyszer mindenkinek bejöhét... gondolt Fekete Joker szavaira.

– Egyszer mindenkinek bejöhét?! – szólalt meg mögöttük recsegve egy kemény, kellemetlen férfihang. Olyan volt, mintha egy rossz gramofon lenne, melynek törött tüje fals hangokat

karcot az eső és a lélek meghitt dalamaiba.

Fekete Péter, életében először, rettentően megijedt.

Fehér Petra, életében először, rettentően félt.

Úgy rebbentek szét, akár a madarak, a vadász puskájának zajára.

– Petrának vissza kell térnie a kaszinóba! – parancsolta a hang.

– Most.

– Ki az ördög ez? – kérdezte Fekete Péter, ordítva az esőben.

– Fekete Péter! – rebegte rémülten Petra.

Fekete Péter egy fa mögöl lépett elő, s megállt Fekete Péterrel szemben.

– Te pedig most visszatérsz a saját kaszinódba...

Ez a mondat volt a Végzet történetünk főhőse, Fekete Péter számára. Ugyanis most döbbsent rá, hogy leleplezték – őt, aki leleplezésben a legnagyobb. Most értette meg, hogy miközben oly különlegesnek és kiválasztottnak tartotta magát, egyáltalán nem különleges és kiválasztott. Mindössze egy kártyalap csupán. Aki valójában – védtelen.

„Nem megy át a történelmen...!” – üvöltötte volna, de tudta, hogy átmegy. S tudta azt is, hogy hiába üvöltene.

Andriska János

Szivárványharcosok a zöldebb jövőért

Több mint 30 éve – Greenpeace

A kanadai Cree indián törzs a Greenpeace-ben látta beteljesedni ősi jóslatát: „Eljön a nap, mikor már az összes folyót beszennyeztük, az összes vadat lelőttük, s akkor jönni fog egy kis csapat ember, akik különböző színűek, különböző nyelveken beszélnek. Ők lesznek a szivárványharcosok, akik megmentik a világot.”

A maroknyi ember által – több mint 30 éve – életre hívott mozgalmat meg is tisztelték a ranggal az indiánok. Pedig az alapító csoportnak mindössze elege lett a Csendes-óceáni kísérleti atomrobbantásokból, és megunták, hogy tiltakozásaikra senki sem figyelt. Úgy döntöttek, személyes jelenlétükkel akadályozzák meg a további teszteket. Béreltek egy rossz állapotban lévő vitorlást, de útközben majdnem elsüllyedtek, hajótörést szenvedtek. Sőt! Még a robbantásokat sem tudták megakadályozni. Mindezek ellenére, tettük tiszteletet ébresztett a világban, és sokakat elgondolkodtatott. Mára – a nem túl sikeres kezdet ellenére – a világ eseményeire hatást gyakorolni képes nemzetközi szervezetté nőtte ki magát a Greenpeace.

A nemzetközi környezetvédő civil szervezet a világ 39 országában rendelkezik irodával. Számtalan kampányt, tárgyalást folytatnak a szennyezések, génmanipuláció, s egyéb témakörökben. Az úgynevezett „tiltakozó akciók” bár csak a jéghegy csúcsát jelentik, kétségtelenül ezek bírnak a legnagyobb hírértékkel az átlagember számára. Az akciók azonban sosem járnak erőszakkal – a mozgalom részéről legalábbis. A Greenpeace hivatalos küldetésnyilatkozata szabad fordításban a következő: „A Greenpeace egy független, mozgalmi szervezet, mely kreatív és erőszakmentes konfrontálódást vállal, hogy felfedje a globális környezeti problémákat, és kikényszerítse azokra a megoldást egy békés és zöldebb jövőért. A Greenpeace célja, hogy biztosítsa bolygónk azon képességét, hogy fenntartsa és táplálja az élet minden formáját.”

A tiltakozó akciók gyakran radikálisak: hajókat állítanak meg a tengeren, vagy fákhöz láncolják magukat. Sokszor az aktivisták testi épsége is veszélybe kerül. Mindezek ismeretében a résztvevők elhivatottságát nem érdemes megkérdőjelezni

– még akkor se, ha némi kalandvágy is társul mindehhez. Tavaly novemberben például a szervezet egyik magyar aktivistája, Mezei Csaba publikált egy cikket a génmanipulált szója Lengyelországba szállítása elleni gdanski akciójukról. A szállítóhajó megállítása a következőképp történt: a teherhajónak meg kellett várnia a navigátorhajót, mely bekíséri majd a kikötőbe, s várakozás közben a leengedett horgony lánccal felmászta az aktivisták, lehégesztették azt, így akadályozva meg annak visszahúzását.

De mielőtt továbbmennék, le kell szögezni: egy hajó megállítása a nyílt vízen illegális, kalózkodásnak minősül! Súlyos büntetésre számíthat minden résztvevő – ha bizonyítottan van fő szervező! A jogtalan módszerrel, de jó cél érdekében lebonyolított akcióknak így hivatalosan és nem hivatalosan sincs fő szervezőjük. Spontán módon, saját felelősségükre szervezik a tagok, így az akciók egyfajta „flash mob” köntösbe bújnak. Amennyiben jogi következménye lenne egy-egy ügynek, akkor „felbukkan” a Greenpeace egyik ügyvédje, és képviseli az aktivistákat. További szerencsés körülmény, hogy a hatóságok is kezdik elfogadni: a radikális környezetvédelem nem egyenlő a bűnözéssel.

Az akciók megszervezése viszonylag egyszerűen folyik. A beérkezett információk alapján a Greenpeace központban meghatározzák, hova kell menni, értesítik az aktivista-koordinátorokat, s ők felveszik a kapcsolatot az aktivistákkal. A csapat teljesen nemzetközi, de a társadalmi ranglétrán is változó helyet foglalnak el. Van közöttük „rasztás”, punk, tanár, diák, sőt doktorok és cégvezetők is, de ter-

(Felvételek: Greenpeace archívum)

mészetesen mindenkinek megvan a saját története – amiért vállalja mindezt. A szervezet a tapasztalatlanabbak részére külön oktatókat is szervez, hogy a „frontvonalba” ne álljon senki, aki saját képzetlensége miatt kerülhetne veszélybe. A siker gyakran kétséges, de a hírközvegek „felbolydulása” nyomán kialakuló társadalmi nyomás nagyban segítheti az ügyet.

A magyar szervezet mindössze négyéves, a 2002-es tiszai ciánszennyezés idején született meg Csáki Roland fő kampányszervező vezetésével. Azóta a mintegy 600 tagot és 30 ezer pártoló tagot maguk mögött tudó aktivisták nem csupán a Tiszán, de a Zengő hegyen, az Országháznál és a Paksi Atomerőműnél is demonstráltak. A folyamatos nemzetközi kampányok mellett Magyarországon az utóbbi időben elsősorban a génmódosított élelmiszerekre és a megújuló energiaforrásokra fordítódik a Greenpeace figyelme.

A szervezet által elérni kívánt cél nemes, de rendkívül nehéz. Nem csekély anyagi háttérre van szükség-

ge, melyet Földünk 101 különböző országában több mint két és félmillió magánember ad össze. A szervezet nem fogad el pénzt gyáraktól, kormányoktól, vagy politikusoktól, így őrzi meg függetlenségét. A magyar csoport új módszerrel próbál további anyagi forrásokat bevonni. A Direct Dialog némiképp hasonló az utcai adománygyűjtéshez, de van néhány lényeges különbség. A gyűjtők egyetlen forint készpénzt sem fogadnak el, mindössze felkérlik az embereket, hogy saját maguk által meghatározott összeggel és időközönként támogassák a szervezet céljainak megvalósítását. Ám ismerve az emberek reakcióját a „mappás utcai emberekre”, ez nem lesz egyszerű.

Az út tehát rögös, s gyakran kell a legalitás határán egyensúlyozni. De ahogy David McTaggart, a Greenpeace egyik alapítója fogalmazott egykor: „Gyermekeid 21. századért harcolsz – pokolba a szabályokkal!” Nos, huszonegyedik század már van. De vajon milyen huszonkettedik elé nézünk?

Szöke Mátyás

ALKOTÓI SZILUETTEK

Balázs József, a gyermeklelkű művész

Nemrég még el sem tudtam képzelni, mi lehet a pusztán, ami több száz, több ezer kilométerről idevonzza az embereket. Balázs József segítette megértenem, milyen kincseket rejt a róna. De ki is ez az ember? Egy a művészek közül, akik rendszeresen, minden évben visszajárnak a Hortobágyi Nemzetközi Művésztelepre. Csupán ennyit tudtam róla.

A Faluházban van egy műterem. Benéztem oda, s láttam, hogy lázasan folyik a munka. Mindenki festett. Mikor beléptem, mindenki körém csoportosult. Beszélgettem a művészekkel, illetve majdnem mindenkivel. Volt ugyanis a terem egyik belső sarkában egy „öszöreg” emberke, akit bizony nem zavart, hogy mindenki más velem beszélget; ő csak festegetett magának a sarokban. Vajon hol járhat lélekben? – tettem fel a kérdést magamban.

Megismerkedtünk.

Balázs József sosem akart híres festőművész lenni. Szülővárosá-

ban, Gyergyóalfaluban éli csendes, ám boldog és kiegyensúlyozott életét – ahogyan ez látszik is rajta. Erdélyben, a hegyek között alkot, s mégsem érzi úgy, hogy el lenne szigetelve.

Néha felkerekedik, elmegy egy kiállításra, világot lát, majd hazatér hegyei közé. Foglalkozik tovább a kis tanítványával, akiknek ő nagy példaképük. Festeni tanítja az ifjú tehetségeket. Ellátja otthon a háztartást, gondozza a jószágait – szerényen él, nem vágyik többre. Sikeresnek tartja magát, hiszen nem elveszett ember. Teljes az élete. Ez az elégedettség pedig tisztán látszik a tekintetén.

Hosszú bajsza alól folyamatosan elővillan mosolya. Egész lényé együtt mosolyog vele; nyugalmat és kedvességet áraszt.

Nem hagyta abba a festegetést, míg beszélgettünk. Csak engedte, hadd fusson az ecset a vásznon. Nagyon hamar úgy éreztem, mint-

Nagy Ágnes Katalin felvétele

ha ezer éve ismernék egymást. Számomra olyan volt a beszélgetésünk, mintha a nagypapámat kértem volna meg, hogy meséljen. És ő csillogó szemekkel elevenítette fel a múltat, gyermekkorát, amikor még a nagyanyja cukrosdobozán

is hortobágyi táj volt – abból csente az édességet! Így függött össze Balázs Józseffel a pusztá az élet édesebbik oldalával.

Bármibe kezdett, mindig szeretettel „fogta meg” a témát. Ráncai teljesen kismulnak, amikor mesélt. „Sokszor játszom gondolatban azzal, hogy én ide egy idegen bolygóról érkeztem, s ez a Föld. A horizont végtelensége hatalmas szabadságérzetet vált ki belőlem...” Azt vettem észre, hogy Józsi bácsi ismét gyerek. A lelke még mindig fiatal; kit érdekel akkor pár barázd az arcán?! Az alkotótáborban levő művészekről is úgy beszélt, mint játszópajtásairól, akikkel őszintén tudnak szórakozni, viccelni.

Egy igazi művészlélek valahogy mindig a föld felett jár, a világ nyitva áll előtte, szabadon szárnyal, mint a madár – ilyen a mi festőművésznünk is. Képein mindig észreveszem a Napot, a reményforrását. A meleg színek, mint pozitív

források állandóan megjelennek a festményein. Úgy gondolom, ez alkotójuk természetéből fakad, a mindig vidám, gyermeklelkű Józsi bácsiból, aki mindenből előhossa a rejtett szépséget. Nem kell, hogy beszéljen, feleslegesek a szavak, melyek elhagyják ajkát: mozdulatai, tekintete – magáért beszélnek.

Vasas Katalin

Balázs József alkotása

CELLULOID

V mint vérbosszú

A fekete mozivásznon lassan egy kis fény szűrődik: nyílik az ajtó. Az ellenfényben egy, a sötétséget fűrészáló alak néz befelé, majd elindul a sötétbe, furcsa kis szekeret tolvaja maga előtt. Guy Fawkes a brit Parlament eldugott pincéin keresztül-vágva, robbanószerrel felrakodva indult el a homályos folyosókon 1605. november 5-én, hogy a diktatúra jelképéből, a Parlamentből, a kiszolgáltatott emberek számára csak egy kövekkal borított kupacot csináljon. Egy eszmét akart romba dönteni, de akasztófára jutott. Itt, hurokkal a nyakán is, mi lehetett az a különös mosoly az arcán? Mielőtt bármilyen teóriát felállíthatnánk, megfeszül a kötél, és a kamera a rángatózó lábokról, vertikálisan lefelé haladva sülyed el a föld alá, majd – ügyes belső vágást érzékelve – megjelenik előttünk egy modern kori utcakép.

A közeli jövőben járunk, Angliában. A zsarnokság és az elnyomás bölcsőjében, ahol este kijárási tilalom van, az utópisztikus világban nagyképernyős televíziókon áramoltatják az emberekbe a végtelenségig manipulált híreket: a média lett a világ legnagyobb befolyásoló ereje, a képernyőn egy neofasiszta eszmét hirdető, monumentális tömegeknek kiáltó, félrefésült hajú diktátor szónokol. Elhíttetik velük, hogy a kijárási tilalom az ő biztonságuk érdekében van.

A teljesen üres utcaképek látványában, a szűk sikátorok között egy nő sétál. A képek itt a „film noir” hangulatát árasztják, amely a harmincas évekből bűnügyi filmek sötét hangulatát jellemezte. Tudja, nem menekülhet, ha ellenkezik a rendszerrel. Az idegesen rángatott szubjektív szemközben csakhamar feltűnik az eszme képviselőinek kis csoportja: a befogók. Korrupt, érvhajász emberek. Kiderül, hogy a nőt, Evey-t, nem egyszerűen

csak az utakról akarják eltávolítani. Ekkor lép színre egy köpenyes alak, akinek elégedett mosolyt ábrázoló maszkja emlékeztet egy régmúlt mosolyra. A magát csak V-nek hívott segítő drámai módon lép elő a sötétből, és megmenekíti Evey-t. Az erről szóló hírek persze másnap úgy szólnak, hogy a diktatúrán ne essen csorba. Ezzel az álszent rendszerrel veszi fel V a harcot, és bejutva a tévé stúdiójába, nemsokára minden adón egyszerre el is mondja ellenpropagandáját. A vörös hátér olyan benyomást kelt, mintha egy színházi előadást láthatnánk. V-t nem sikerül elfogni, hiszen az utcán megmenekített nő segít neki a szökésben, így különös szövetség alakul közöttük. Megjelenik az elnyomó eszmét hirdető diktátor arca is, de csak egy nagy kijelzőn. Előtte az eltörpült alakok persze ugranak minden szavára. Egy férfi arcának superplánja, amelyről igazságosító harag árad, nem tűr semmilyen ellenvetést, s ha ez még nem lenne elég, nézőként egy teljes mozivásznat kitöltő száját is magunk előtt tudhatunk. A jelentéktelennek tűnő „beosztottak” csak a parancsot lesik, s önmagukban hiába nagyhatalmúak, ki sem látszanak az alárendeltségből. V lerombol egy jelképpel felruházott tornyot. A hírekben meg persze jön a reakció: lebontatta a kormány rossz állaga miatt, és ezt ünnepelték. Anglia népe viszont tudta, hogy a torony ép volt, és ez az a pont, amikor a nép V-vel való szimpatizálását megkezdi. Néhány „flashback” visszarepít minket a négyszáz évvel ezelőtti eseményekhez. A jól megszokott „last minute solution” (késleltetett módszer), és egyfajta párhuzamos montázzsal pedig követhetjük V készülődését a parlament felrobbantására, illetve az angol nép lázadását, mindezt egy időben. Az emberek V-maszkokat

öltének magukra, és megindul a forradalom, s V utolsó találkozása a jelenlegi hatalommal sem sikerül mindennapira...

James McTeigue, akit a Mátrix-trilógia rendező asszisztenseként tartunk számon, most elsőfilmes rendezőként megmutatta, milyen is a „slow bullet time” (lassított lövedék) effektus abban az esetben, ha nem pisztolygolyóóról van szó. Itt V töréneke mozdulatait látjuk, amint a levegőben mozogva végez ellenfeleivel. A koreográfia magával ragadó, nem kommersz akciófilm. A gonosz pázstor elvesztette fekete báránnyait, kezdődhet a megsemmisítő forradalom. A felső totálban kirajzolódott utcákon a már sokat látott, posztmodern hollywoodi filmekre jellemzően tömegek jelennek meg, akik ellepik az utcákat, akár egy nagy csatajelenetben. Nyoma sincs számítógéppel kreált házaknak, ezáltal hitelesebb a közeg. Az operatőri munka, mely Adrian Biddle nevéhez fűződik, remekül érzékelteti a tömeghatást. A szemmagasságban elhelyezkedő kamera hátrál, majd e mozgás közben egy felfelé daruzással megmutatja a lázadók igazi létszámát. A sötét utcákon csak a mosolygó fehér álarcok tűnnek ki, a felvonulás egy színpadi operára emlékeztet, ahol hangos áriákkal éltetnek valamit. A nép egy lett a sebesült V-vel, akinek Evey segít beszállni a robbanószerrel megrakott metróba. A felrobbanó parlament és a Big Ben nem kell, hogy sajnálatot váltson ki belőlünk, hiszen ahogy V is mondta: nem az épület a lényeg, hanem amit képvisel, hiszen egy épületet az emberek ruháznak fel jelentéssel.

A filmben egyszer sem látjuk V arcát, de ugyan mit számít az arc, hiszen itt sem az arc a lényeg, hanem az eszme, ami mögötte húzódott.

Gólya György

KORONG

Az újjászületés anatómiája

Igazi visszatérésnek lehet fültnúja, aki meghallgatja a brit keményzene nagyöregének, a Judas Priest zenekarnak legutóbbi albumát. Az Angel Of Retribution megfogalmazza mindazt, amit a műfajról tudni érdemes, s a klasszikus stílusjegyeket. A hagyományos hangzásra garancia a csapatba frissen visszatérő régi-új énekes Rob Halford, aki a kilencvenes évek elején történelmi kiválása után bebizonyította: mindig képes nagy dolgokra.

Mintha varázsütésre változott volna meg a banda eddigi szemlélete: a gyökerekig nyúlnak vissza. Az előző énekes idegenül kemény hangot ütött meg az egyébként klasszikus metalhagyományokat ápoló, '74-ben alakult zenekar. Ripper Owens vezényletével elmaradtak a Priest-re oly jellemző fülbemászó dallamok, a gitárok mesteri téma-váltásai, s már-már a trash határain is túlmutató zúzásokot, az ének-szekcióban kíméletlen hörgéseket produkáltak. Bizonyára mind az öt zenész hozzájárult ahhoz, hogy a Judas Priest teljesen kifordult önmagából. Az '95-ös Jagulator és a 2001-es Demolition lemezek örjítő reszelése sokak számára idegen élményt hozott, ugyanakkor a váratlan dallamvilág révén a zenekar új rajongókat is szerzett. A visszatérés azonban merőben más.

Az első nóta – a Judas Rising-rendkívül sejtelmesen kezdődik, a Rocka Rolla, illetve a Sad Wings Of Destiny lemezeket idézi, a teljes anyagon pedig az Turbo dallamos-

sága, az Painkiller keménysége és az British Steel slágeres ötletessége keveredik. A tőlük kissé távol álló reszelő stílust sem dobták azonnal félre: a nyitány, illetve a Demonizer és a Hellrizer című számok kétlábdobos zakatolása, az erőteljes énekteljesítmény emlékeztet az Owens-idők szebb pillanataira.

A zenekar új arca a címadó nótán érződik leginkább: az Angel Of Retribution világa rendkívül nyomasztó, bizalmatlanságot gerjeszt, majd váratlanul a gitár önálló életre kel. Magányosságát az énekes lány hangja simítja végig, hogy aztán szabadjára engedjék az ősi erő összes fenevadát. A lemez egyik csúcsa a klasszikus Priest hangulatot árasztó, változatos dallamokkal, és furfangos gitárszólókkal operáló Deal With The Devil, melyen Halford énekes olyan hangokat présel ki magából, hogy az ember el sem hiszi azok létezését. Nagyon súlyos kezdés jellemzi a másik remeket. A Wheels On Fire-ön a heveny riffelés ugyanúgy hangsúlyt kap, mint az érzelmegazdag dallamosság. Talán az album legfényesebb csillaga az Angel című érzelmes darab, mely az utóbbi idők legszebb metálballadája. Halford jellegzetes énekhangja itt egyszerre fájdalmas és reménygazdag.

Egy olyan alkotás készült, mely igazi tisztelgés a rendkívül gazdag életmű előtt. Az Angel... hatásos visszatérése Halford mesternek, aki eszükbe jutatta: milyen is a valódi Priest-hangzás. Nem vitás, ízig-vérig Judas Priest klasszikus született.

Bögre Zoltán

„PUSKA HELYETT...”

Sajtónyelvőr

Régóta kong már a vészharang a sajtó nyelvének elkorcsosulása miatt. Arany Lajos könyve, mely a Kölcsey Kommunikációs Könyvtár egyik legújabb kötete, ezt a folyamatot hivatott mérsékelni. Rengeg ismeret, példát, mondatszerkesztési bűvészműtávját sorjázta, miközben a nyelvről szóló szövegek maguk is a helyes nyelvhasználatra tanítanak. (Például a három pont alkalmazását magyarázó rész is három ponttal végződik...)

Ma már szinte közhely: „a vizsgák két nap felkészülésből és egy nap felejtésből állnak”. Előre jelzem, hogy a Sajtónyelv és stílusztika tárgy esetében ez nem fog működni. Ugyanis a kötet olyan szakmai szigorral készült, s oly gazdagon illusztrált hivatkozásokkal és idézetekkel, hogy kiolvasása két nap alatt nemcsak értelmetlen, hanem lehetetlen is. Hozzáteszem: aki újságírást zakirányon tanul, hivatást és életformát választott, szerszámai pedig a szavak lesznek. Akik már most is szeretik (jövőbeli) mesterségüket, azok számára inkább szórakoztató lesz az olvasás, mintsem nyűg.

A könyv a sajtónyelv fogalmának meghatározásával, valamint

műfajelméleti kitekintéssel indul. Néhány gondolat már ismerős lehet Arany Lajos előző kötetéből, a Szent hír és szabad véleményből, viszont ezúttal nyelvőri szempontból ismerhetjük meg „az újságírási arany szabályait”.

Az egyes fejezetek felvonultatják a (szinte) teljes eszköztárat: mesteri címszerkezet, lead, a nyitás és a zárás művészete, retorika (például „a mondatritmus hatását akusztikai effektusokkal” a művészi publicisztikában); ugyanakkor a fogalmazási és helyesírási baklövésekre és pongyolaságokra is rávilágítanak. Megjegyzem, ez utóbbi külön erénye a (tan)könyvnek, hiszen a közölt példaanyag rendkívüli gyűjtőmunkáról tanúskodik.

Biztos vagyok benne: ez a jegyzet segítségükre lesz a valóban elhivatott sajtómunkásoknak abban, hogy rátaláljanak az „Elvesztett Szóra”; annál is inkább, mivel nem csupán a grammatika és a stílusztika, hanem az újságírási filozófiája, szellemisége is feltárulhat előttük. A Sajtónyelvőr olyan módszertani tanításokat tartalmaz, melyek méltók arra, hogy újra divatba jöjjenek.

Andriska János

MEMENTÓ

Évkönyv – előszőr

Számtalan módja van annak, hogy az együtt töltött pillanatok, feledhetetlen élményeket egy csokorba szedjük, és így próbáljuk megőrizni az utókor számára. A Kölcsey-főiskola Hallgatói Önkormányzata idén ezt egy évkönyv formájában nyújtja végzős diákjainak – elsőként az intézmény életében. Az úttörő kiadvány az intézményhez való kötődést erősíti, és remélhetőleg hagyományává válik, hogy a vezetőség minden tanévben évkönyvet ad ki az év fontos, érdekes eseményeiről, tanárok és diákok írásaival, sok-sok fotóval.

Mikor elsőnek megkaptam egy példányt belőle, kíváncsian kezdem tanulmányozni. Külsőleg tetszetős, keményfedelees és díszborítású – így hát hamar fellapoztam. Az előszőr Csorba Péter rektor következő gondolatával indul: „Magam elé képzelve e könyv további lapjain megjelenő arcukat, gyönyörködöm a 2006-ban végzős év-

folyam fényképeiben.” És valóban. Továbblapozva a végzősök 135 oldalon keresztül lelhetik fel legkedvesebb tanáraik, barátaik, csoporttársaik és önmaguk arcképét.

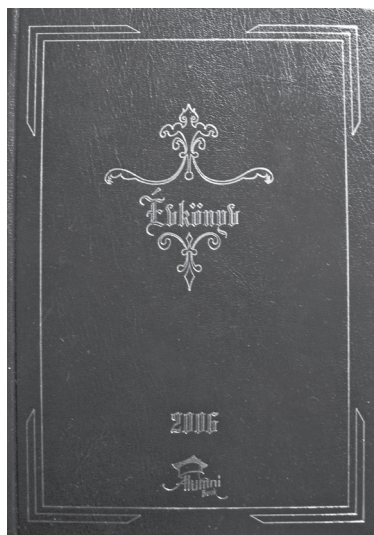
A kedves bevezető után tovább olvashatunk a főiskola történelmi múltjáról, Kölcsey tanításáról, illetve az intézmény életében kiemelkedő jelentőségű médiumhelyekről: a Kölcsey Stúdióról és a Méliusz Rádióról; az Esszencia on-line honlapról és a Debreceni Főnixről.

Ezekre a végzős diákok valószínűleg mind-mind szívesen emlékeznek vissza. Csorba Péter a tanítás szeretetéről ekképp vélekedik: „...minden főiskolai oktató számára az igazi gyönyörűséget a hallgatók jelentik. Szeretnénk igazgyöngyöt nevelni belőlük. De ismerjük a kagylókban megszülető gyöngyök kialakulását... mindig csak szenvedésből lesz drágakincs.”

Bizony, a zárthelyi dolgozatok és vizsgák alkalmával, a négy év

alatt, a nappali és esti tagozatos hallgatók számtalan nehézségen mentek keresztül; azonban a pezsgő főiskolai élet valamelyest feledtette velük e kincset: erre utalnak a könyv vége felé fellelhető örömet, mókát tükröző, színes élményképek is.

Szabó Beatrix

„A magyarok góljaitól ments meg, Uram minket!”

„Kalandozások” Európában

Ismét mérethették magukat a DVSC női kézilabdásai az európai kupaporondon, csaknem két év és nyolc hónap eltelte után. Utoljára Anja Andersen csapatával (Slagelse) találkoztak a mieink, de mind a kétszer alulmaradtak, és kiestek a sorozatból. Azóta sok minden megváltozott a csapat háza táján. Az eltelt több mint két év alatt sok játékos megfordult nálunk, és a szakvezetés is lecserélődött.

A tavaly megszerzett ötödik hellyel kiérdemelték, hogy visszatérjenek Európába, és újra harcba szálljanak a kupáért, amelyet pontosan tíz éve sikerült elhódítania az akkor Köstner Vilmos irányította csapatnak. Kerekíék a második fordulóban – a 32 közé jutásért – kapcsolódtak be a küzdelemben, és nyomban egy nehéznek ígérkező, de verhető ellenfelet, az orosz bajnoki negyedik helyezett Asztrahanyocska Asztrahany csapatát kapták. Az oroszok tavaly is résztvevői voltak a kupasorozatnak, de a harmadik fordulóban kiestek. A német HC Leipzig búcsúztatta őket 53-48-as összesítéssel. Az oroszokon túljutva Norvégiába látogattak a Bíró tanítványok. Hazája bajnokságában akkor ne-

gyedik helyen álló Ternes Bergen alakulatával kellett megvívniuk, hogy bejussanak a legjobb 16 csapat közé. A továbbjutás már itthon eldőlt. Odakinn csak vigyázni kellett, hogy ne bízzák el magukat a 12 gólos előny tudatában.

A nyolcaddöntőben már komolyabb ellenfél következett. Bécsben a SPR Icom Lublin – de többnyire Montex Lublin néven szerepelnek – nevét húzták ki a kalapból. Sokan megijedtek: esetleg túl nagy falat lesz ez lányainknak. A Lublin akkor harmadik helyen állt a lengyel bajnokságban. 12 mérkőzésük közül nyolcat megnyert, egyet döntetlenre hoztak, hármat pedig elvesztett a csapat. Az elmúlt évtizedben többször is szerepeltek a legrangosabb európai kupa, a Bajnokok Ligája főtábláján, 2001-ben pedig a Podravka vegeta Koprivnica (!) ellen megnyerte az EHF-kupát.

Ezután egy ugyancsak neves ellenfelet a francia bajnokság listavezető csapatát a Metz Moselle Lorraine-t fogadták Orbánék az oroszlanbarlangnak titulált Hódosban. Az itthon megszerzett mindössze négygólos előny nem tűnt megnyugtatónak a visszavágóra, azonban a Metz otthonában sikerült megőrizniük ebből kettőt

és bejutottak a legjobb négy csapat közé.

A döntőbe való jutáshoz a horvát bajnok Podravka vegeta Koprivnicát kellett legyőzniük. Josip Sojat tanítványai a szezonban a Bajnokok Ligájának második fordulójában kezdték meg európai menetelésüket.

A főtáblára jutásért folytatott harcban a montenegrói ZRK Buducnost MONET jobbnak bizonyult, és idegenben lőtt több góllal kiejtette a horvátokat. Idén januárban folytatták, de már csak az EHF-kupában. Az izlandi Haukar Hafnarfjörður, a spanyol Akaba Bera Bera-Pasajes San Sebastian legutóbb pedig a címvédő Cornexi – verték őket oda-vissza (28-26 Fehérvárott, 26-24 Kaproncán). – legyőzésével jutott el az elődöntőig.

Idegenben kezdtük az összecsapást, és az első félidői vezetőségünk ellenére öt góllal kikaptunk. Ez az ötgólos hátrány pont a határon volt. A visszavágón mindenki bízott abban, hogy a pokoli hangulatot teremtő debreceni szurkolótábor segítségével sikerülhet ledolgozni a hátrányunkat és legyőzzük őket. Hiába volt azonban fantasztikus hangulat a mérkőzés egésze alatt, a lefújáskor nem mi, hanem a horvátok örülhettek, hi-

Derencsényi István felvétele

szen ismételt öt góllal nyertek, és így kettős győzelemmel jutottak a döntőbe. Ezt az összecsapást szintén egy magyar csapat, a Ferencváros ellen játsszák.

Ezzel európai kalandozásunk véget ért!

Egy valamiről azonban még nem szóltam. Ez, pedig a nyolcadik ember a pályán. Akiknek a jelenléte nyugtatóan hat a lányokra. Akik nélkül talán nem jutottak volna el eddig. Akik nélkül kihalt és unalmas lenne egy mérkőzés.

Ők a szurkolók.

Végig a csapat mellett álltak legyen szó győzelemről vagy akár

vereségről. Pénzt és időt nem sajnálva elkísérték kedvenceiket az összecsapásokra – Franciaországba, Lengyelországba, és több mint kétszázán Kaproncába is –, rendületlenül buzdították a Lokit. Mindenütt fantasztikus hangulatot varázsoltak, és megpróbáltak hazai környezetet teremteni a lányoknak. Sokan közülük nem gondolták volna, hogy tíz év után ismét döntőt játszhatnak kedvenceik, de mindvégig hittek és bíztak bennük.

A B-közép szavaival élve: „Szép volt, lányok.”

Oláh Ákos

Debreceniek az Európai Tollaslabda Szövetségben

Két fiatal, tehetséges, debreceni tollaslabdázó meghívást kapott az Európai Tollaslabda Szövetség edzőtáborába. Ennek kapcsán kerestem fel edzőjüket, aki mellesleg a Debreceni Tollaslabda Club ügyvezető elnöke is. Borbély Sándor bemutatta nekem ennek a – néha talán indokolatlanul a háttérbe szorult – sportágnak az életét, emellett tájékoztatott a május 12-én megnyitott három napos Kazinczy-kupa eseményeiről, s a debreceni sikerekről.

A debreceni tollaslabdaélet két vonalon fut: az egyik a felnőtt játékosok keretét alkotja, mely nem más, mint az 1995-ben megalakult Debreceni Tollaslabda Klub, míg a másik, azaz a debreceni sportiskola a gyerekek és az ifjúság felkészülését irányítja. A tehetségek felkészítése Mátyus Tibor – a debreceni tollaslabdaklub vezetőedzője – és Borbély Sándor szakág vezető „keze alatt” zajlik.

● Jelentős eredménnyel büszkélkedhet a klub, két játékos is meghívást kapott az Európai Szövetség edzőtáborába. Hogyan sikerült ez nekik?

■ Igen, ők a debreceni utánpótláscsapatban szerepelnek, Tóth Henrik és Varga Orsolya. Tavaly nyáron kerültek be az Európai Tollaslabda Szövetség által menedzselte olimpiai reménységek klubjába. Ebbe a keretbe mindössze nyolc fiú és nyolc lány jutott be, évente négyszer-öttször egyhetes edzőtáborba nyernek meghívást. A felk-

szítést pedig neves külföldi edzők irányítják.

● Nemcsak az Európai, a Nemzetközi Szövetség edzőtáborában is bizonnyíthattak.

■ Így van, tavasszal utaztak a versenyzők Németországba, a Nemzetközi Szövetség egy hónapos táborába. Ott napi két-három edzésen vettek részt - ez igen fegyelmezett, színvonalas táborozás volt. A felkészülésüket híres koreai edző irányította, ez meg is látszott a teljesítményükön.

● Többek között ezt a felkészültséget is láthatták az érdeklődők a május 12-én megrendezett háromnapos debreceni Kazinczy-kupán...

■ Kilencedik éve rendezzük meg ezt a versenyt, eleinte csak magyar sportolók részére, de hat éve már nemzetközivé vált, ezáltal olyan jellegű versenyt hoztunk létre, amelyre csak a legjobbak kapnak meghívást. Azok a tehetségek jöhetnek el, akiket név szerint meghívunk. Bulgáriából és Romániából – Temesvárról – érkeztek a vendégjátékosok.

● Milyen korosztályok vehetnek részt?

■ Négy korosztályban rendezzük, 11-től 19 éves korig vehetnek részt a megmérettetéseken, minden korosztályban fiúknál is és lányoknál is 12-12 fő versenyezhet. Szombaton délelőtt indultak az „összecsapások”, és egészen vasárnap délutánig bizonyítottak a versenyzők, majd este – ez már szokássá vált – záróbulin lazíthattak mind a sportolók, mind a felkészítők. Itt nincs kiesés, a csoport-

mérkőzéseken minden helyezéért le kell játszani a mérkőzést.

● Milyen díjakat nyerhettek a versenyzők?

■ Az első három helyezett érmet és oklevelet, valamint ajándékcsomagot kapott.

● Kik voltak azok a sportolók, akik érmet kaptak?

■ A 19 éves fiúk kategóriájában egy bulgár fiú győzedelmeskedett, a 13 és 15 éves korosztályban a lányok csoportjában temesváriak vitték el a kupát.

● Debreceni győzelem született?

■ Igen, a 19 éves lányok körében Hegedűs Zsanett állt a dobogó felső fokán, a 15 éves korosztályban Zsigmond Regina második lett, valamint a 15 éves fiúknál sikerült egy harmadik helyezés: Mester József érte el. Összességében elégedett vagyok, jó eredmények születtek.

● A közeljövőben milyen versenyeken szurkolhatunk a hazaiaknak?

■ Mivel cserekapcsolatunk van a bulgárokkal és a temesváriakkal is, nyár végén utazik az utánpótlásdelegáció a debreceni versenyhez hasonló nemzetközi megmérettetésre. A felnőtt csapatunk pedig az augusztus végén megrendezendő Duna-kupán bizonyíthat.

● A debreceni közönség mire számíthat?

■ Hazai pályán versenyt legközelebb szeptember végén láthatnak, Debrecen város nagy díja címmel. Ez felnőtt korosztályú országos verseny lesz, amelyen Magyarország legjobban képzett felnőtt versenyzői vesznek részt.

Tar Anita

Döcögős bajnoki szezon

A bajnoki cím megnyerése után bizalommal tekintettek a 2005/2006-os szezonra és a nemzetközi kupameccsre mind a DVSC vezetői és játékosai, mind a szurkolók. Még a neves szakemberek is kiemelkedő eredményeket vártak a csapattól, hiszen mondogatták: a Loki játékosállománya az egyik legerősebb.

Az őszi szezon programja egy kicsit sűrűre sikeredett a fiúknak, hiszen a bajnoki mérkőzések mellett komoly megpróbáltatások vártak rájuk a BL-selejtezők során is. A szerencsésnek nem mondható sorsolás után a Hajduk Split (horvát bajnok) gárdájával kellett összemérniük erejüket: meglepő könnyedséggel kettős győzelmet aratott a „Lokomotív”. A mutatott játék nemzetközileg is felkeltette a figyelmet, és három meghatározó játékosunknak – Igor Bogdanovicsnak, Böör Zoltánnak és Kerekes Zsombornak – is sikerült külföldre szerződni, a szurkolók nem kis bánatára. De a csapat nem állt meg! Az NB I-ben folyamatosan szállították a pontokat, és bajnokesélyeshez méltón szerepeltek. Ekkor még a drukkerek bátran énekelgették: „Jöhet a Manchester!” Kívánságuk valóra vált, a következő ellenfél a Manchester United lett, és ez a Debrecen BL-szereplésének a végét jelentette, de dicséret illeti a csapatot a tisztas helytállásért. A nemzetközi kupacsata így az UEFA-kupában folytatódott tovább, ahol a Sahtar Doneck idegenlégiósokkal teletűzdelt klubja szertefoszlatta az álmokat, és megálljt parancsolt kedvenceinknek. A szezon végén

szinte veretlenül, igen előkelő helyen várták a folytatást, az elhulajtott pontok miatt azonban nem a legelőkelőbb helyen. Már ekkor kirajzolódni látszott, hogy a bajnoki címért csak a Fehérvár, az Újpest, az MTK és a DVSC szállhat harcba.

A tavaszi szezonkezdés döcögőse sikeredett. A pontok továbbra is gyűltek, a látványos, ötletes játékkal azonban sokszor adósak maradtak a játékosok. Optimizmusra adott okot Bogdanovic és Böör visszatérése, akik külföldi klubjukban nem érezték jól magukat, nem kaptak elég játéklehetőséget. Nagy öröm az is, hogy a közönségkedvenc, Ronald Habi felépült hosszan tartó sérüléséből. Két fiatal, tehetséges futballistánk – Jeremiás Gergő és Urbin Péter – viszont fél évre a Diósgyőr csapatához került kölcsönbe, mert a vezetők úgy gondolták, hogy ott több lehetőségük lesz pályára lépni. A bajnoki pontvadászat tovább folytatódott, és fokozódó izgalommal figyelhettük, miként kerül egyre közelebb a Debrecen a listavezetőhöz. Kisebbszűságot okozott viszont a Magyar Kupából való kiesés a szintén bajnokesélyes Fehérvárral szemben a legjobb négy között. Az ellenfelek botlásait kihasználva, beérte a csapat az Újpestet, és két fordulóval a vége előtt (bár lapunk megjelenésekor már vége lesz a bajnokságnak) eggyel kevesebb győzelem miatt a második helyen áll.

Nem maradt más hátra, csak azt tudom mondani, mint szurkolótársaim: „A bajnoki címért! A bajnoki címért! Harcoljatok a bajnoki címért!”

Kerekes Zsolt